

MUD*

2025

výroční zpráva

Misto dětí: Benešov

Na území města Benešova se nachází několik míst, kde děti mohou trávit svůj volný čas. Tyto místa jsou rozložena po celém městě a jsou určena pro děti různého věku. Mezi nimi patří například dětské hřiště v centru města, které je vybaveno moderními herními prvky, nebo dětské hřiště v parku, které je vybaveno dřevěnými herními prvky. Tyto místa jsou důležitou součástí života v Benešově a poskytují dětem místo, kde si mohou hrát a objevovat svět.

Pro děti je také připraveno několik dalších aktivit, které jsou součástí programu Misto dětí. Tyto aktivity jsou zaměřeny na rozvoj dětí a jejich schopností a jsou realizovány v rámci spolupráce s místními organizacemi. Tyto aktivity jsou důležitou součástí života v Benešově a poskytují dětem místo, kde si mohou hrát a objevovat svět.

Pro děti je také připraveno několik dalších aktivit, které jsou součástí programu Misto dětí. Tyto aktivity jsou zaměřeny na rozvoj dětí a jejich schopností a jsou realizovány v rámci spolupráce s místními organizacemi. Tyto aktivity jsou důležitou součástí života v Benešově a poskytují dětem místo, kde si mohou hrát a objevovat svět.

Pro děti je také připraveno několik dalších aktivit, které jsou součástí programu Misto dětí. Tyto aktivity jsou zaměřeny na rozvoj dětí a jejich schopností a jsou realizovány v rámci spolupráce s místními organizacemi. Tyto aktivity jsou důležitou součástí života v Benešově a poskytují dětem místo, kde si mohou hrát a objevovat svět.

Pro děti je také připraveno několik dalších aktivit, které jsou součástí programu Misto dětí. Tyto aktivity jsou zaměřeny na rozvoj dětí a jejich schopností a jsou realizovány v rámci spolupráce s místními organizacemi. Tyto aktivity jsou důležitou součástí života v Benešově a poskytují dětem místo, kde si mohou hrát a objevovat svět.

Pro děti je také připraveno několik dalších aktivit, které jsou součástí programu Misto dětí. Tyto aktivity jsou zaměřeny na rozvoj dětí a jejich schopností a jsou realizovány v rámci spolupráce s místními organizacemi. Tyto aktivity jsou důležitou součástí života v Benešově a poskytují dětem místo, kde si mohou hrát a objevovat svět.

* MUZEUM
UMĚNÍ
A DESIGNU
BENEŠOV

KONTAKTY

Zřizovatel:

Město Benešov

Masarykovo náměstí 100, 256 01 Benešov

IČO: 002 31 401

ID datové schránky: cb4bwan

Muzeum umění a designu Benešov, příspěvková organizace

Malé náměstí 74, 256 01 Benešov

IČO: 712 94 678 / neplátcí DPH

ID datové schránky: pidhj5u

Bankovní spojení Česká spořitelna: 3736564339/0800

E-mail: info@mudbenesov.cz, epodatelna@mudbenesov.cz

Telefon: 317 729 113

Web: mudbenesov.cz

www.facebook.com/mudbenesov/

www.instagram.com/mudbenesov/

@mudbenesov5900

Výroční zpráva Muzea umění a designu Benešov za rok 2025 (Zpráva o činnosti)

Copyright: Muzeum umění a designu Benešov, příspěvková organizace, 2026

Fotografie (v abecedním pořadí): Tereza Culková, Radek Dětinský, Jana Domšová, Tereza Drexlerová, Lada Fiegerová, Gabriela Francová, Marek Jantač, Richard Karban, Nina Moravcová, David Peltán, Zdeněk Rerych, Vojtěch Veškrna, Martin Vlček, Václav Vlk a archiv MUD* (pokud není uvedeno jinak), 2025

Návrh layoutu: Gabriela Francová

Grafická úprava a sazba: Lada Fiegerová, Gabriela Francová

Texty (v abecedním pořadí): Jana Domšová, Tereza Drexlerová, Lada Fiegerová, Gabriela Francová, Jan Krajíček, Nina Moravcová, Xenie Poldauřová, Vendula Priknerová, Anna Sejková, Martin Vlček, Karel Zoubek

Jazyková korektura: Marie Michlovská

Vydalo: Muzeum umění a designu Benešov, srpen 2026

ISBN: 978-80-87400-78-4

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MUZEA UMĚNÍ A DESIGNU BENEŠOV

Zpráva o činnosti v roce 2025

V souladu s českou gramatickou tradicí používáme v textech generické maskulinum.
Píšeme-li o kurátorech, edukátorech, umělcích nebo návštěvnících,
rozumíme tím muže i ženy.*

*MUZEUM
UMĚNÍ
A DESIGNU
BENEŠOV

Tým MUD* (prosinec 2025)

Klečící zleva: Lenka Vlčková, Piotr Sikora, Jana Domšová, Vendula Priknerová
Stojící zleva: Monika Ochel, Martin Vlček, Nina Moravcová, Gabriela Francová,
Jan Krajíček, Karel Zoubek

obsah

úvodní slovo / 8
Tomáš Fassati / 10
1 my z MUD* / 12
2 sbírka / 16
3 výstavy / 20
4 edukace / 48
5 kultura / 72
6 návštěvnost / 82
7 propagace / 84
8 hospodaření / 86
9 provoz / 88
zkratky / 90

* úvodní slovo

Vloni od května do srpna lemovaly muzejní chodby na pár týdnů řady kočárků. Rodiny, které přišly na výstavu *Místo dětí*, se k nám po jejím skončení začaly vracet. A právě tento obraz mi z roku 2025 utkvěl nejvíc. Dobře totiž ilustruje to, o co nám v muzeu jde: aby do MUDu lidé nechodili jen za výstavami, ale aby si sem chtěli najít cestu i mimo ně. Nabízíme jim k tomu řadu příležitostí – muzejní kavárnu s čítárnou, doprovodné programy k výstavám vč. přednášek a promítání, komorní představení ve sklepení, koncerty na dvorku plném soch i v Šimově síni nebo třeba swapy oblečení, letní příměstské tábory, výtvarně zaměřené programy pro benešovské seniory i večerní kurzy pro dospělé. Přirozená různorodost je pro nás důležitá – muzeum chápeme jako otevřený prostor, který je součástí života města.

Chceme být místem skutečně otevřeným všem generacím, a tomu jsme začali přizpůsobovat i muzejní zázemí – zatímco předloni jsme pořídili mobilní plošiny pro bezbariérový přístup v přízemí, vloni jsme vytvořili vstřícnější podmínky pro rodiče s malými dětmi například pořízením přebalovacího pultu. Kvůli větší bezpečnosti jsme také nechali zvýšit zábradlí u točitého schodiště, které vede až do podkroví budovy, kde sídlí výtvarný obor benešovské ZUŠ.

V roce 2025 jsme uspořádali 7 nových výstav a připravili k nim celkem 39 doprovodných akcí. Hlavní výstavní projekty ukázaly šíři našeho uvažování – od procesuální výstavy *Přímý přenos* přes výzkumně laděný projekt *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD** až po výrazně komunitní *Místo dětí*, který překročil hranice budovy muzea a vstoupil do veřejného prostoru Benešova na sídlišti Na Bezděkově.

Důležitou součástí naší práce zůstávají edukace a kulturní programy. Realizovali jsme 15 edukačních programů pro školy, 18 tvůrčích dílen, dále 5 běhů večerních výtvarných kurzů pro dospělé, 3 běhy příměstských táborů pro děti a 26 kulturních akcí pro veřejnost. Snažíme se hledat způsoby, jak o umění mluvit srozumitelně a přirozeně, bez zbytečných bariér. Ale nejde nám jen o samotné projekty – důležité je i to, co kolem nich vzniká: setkání, rozhovory, návraty návštěvníků. Přicházejí k nám jak lidé, kteří nás znají dlouhodobě, tak ti, kdo muzeum objevují poprvé, a těší nás, že se k nám vracejí, což se odráží i v kontinuálně rostoucí návštěvnosti.

Významný posun zaznamenala také naše sbírka, jejíž rozsah vzrostl na 13 938 předmětů. Díky darům se nám daří získávat díla, která mají nejen odbornou hodnotu, ale i silný příběh, a této důvěry si velmi vážíme. Vedle viditelných aktivit ale probíhá i každodenní, často nenápadná, avšak zásadní práce – péče o sbírky zaměřená na jejich dlouhodobé uchování, ochranu, evidenci nebo restaurování. Restaurátorským zásahem prošlo v roce 2025 celkem 10 sbírkových předmětů.

Vnímáme také, jak důležitou roli hraje způsob, jakým muzeum komunikuje navenek. Pozitivní ohlasy na naše webové stránky i sociální sítě potvrzují, že má smysl být v kontaktu i mimo samotnou budovu muzea. Zároveň se snažíme přemýšlet o provozu udržitelně: ve spolupráci s Ruksak jsme začali recyklovat venkovní výstavní bannery a dávat jim nový život v podobě designových edic – kabelek, pouzder či peněženek. Dlouhodobě spolupracujeme

také s pražským art re use centrem a s Nábytkovou bankou Středočeského kraje. I tyto kroky jsou pro nás důležité – ukazují, že přemýšlíme nejen o tom, co děláme, ale i o tom, jak to děláme.

Rok nám zároveň připomněl, že žádná práce není bez překážek. Ne všechno se podaří napoprvé, ale právě tyto momenty nás učí a posouvají dál – беру je jako přirozenou součást cesty, na které se snažíme být lepší. Bohužel nás vloni zastihla i smutná zpráva: v červnu 2025 zemřel Tomáš Fassati, zakladatel našeho muzea, které jako ředitel vedl více než čtvrtstoletí.

Na závěr bych chtěla zmínit to nejpodstatnější – muzeum tvoří lidé. Děkuji celému týmu za nasazení, profesionalitu i energii, kterou do práce vkládá; bez něj by muzeum nemělo svou atmosféru ani smysl. Stejně tak děkuji návštěvníkům, školám, zřizovateli i všem, kdo benešovský MUD* podporují a spolupracují s námi.

Mgr. Bc. Gabriela Francová
ředitelka Muzea umění a designu Benešov

Tomáš Fassati

Dne 11. června 2025 zemřel Tomáš Fassati, zakladatel a dlouholetý ředitel Muzea umění a designu Benešov, vysokoškolský pedagog, teoretik a vědec v oboru vizuální komunikace.

Tomáš Fassati (22.02.1952–11.06.2025) stál na sklonku roku 1990 u zrodu tehdejší Galerie výtvarného umění Benešov a zasvětil svůj profesní život jejímu rozvoji. Díky jeho nasazení a vizi vznikla instituce, která se v průběhu let proměnila v dnešní Muzeum umění a designu Benešov. Svou prací a odhodláním se nezměnitelně zapsal do kulturní historie města i širšího kulturního prostoru.

Byl také spoluzakladatelem Galérie F v Banské Bystrici, instituce zaměřené na fotografii a grafický design. Působil zde jako iniciátor a ředitel v letech 1980–1986. Společně se svou ženou Annou Fassatiovou zde během této doby uskutečnil desítky výstav a etabloval galerii jako významný nezávislý prostor, který překračoval dobové hranice.

Tomáš Fassati v letech 1972–1977 studoval teorii vizuální komunikace na Katedře filmového a televizního obrazu FAMU u prof. Jána Šmoka. Od té doby se systematicky věnoval výzkumu vizuální komunikace v teoretické i aplikované rovině. Působil na řadě vysokých škol a věnoval se teorii i výuce vizuální komunikace, designu a ergonomie. Byl autorem mnoha odborných publikací a spolutvůrcem specializovaných knihoven, sbírek a výukových programů s mezioborovým přesahem. Ve své práci kladl důraz na propojení estetiky s funkcí, lidský rozměr designu a etiku vizuálního prostředí.

Muzeum umění a designu Benešov vedl jako ředitel nepřetržitě od jeho založení v prosinci 1990 více než pětadvacet let.

1 my z MUD* 2025

Mgr. Bc. Gabriela Francová
*ředitelka

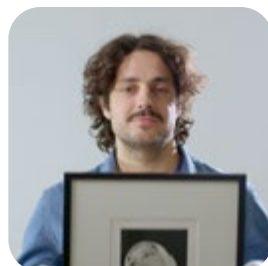
Mgr. Nina Moravcová
*zástupkyně ředitelky
*vedoucí odborného oddělení

Bc. Vendula Priknerová
*ekonomka
*vedoucí recepce

Mgr. Anna Sejková
*kurátorka sbírky designu
a grafického designu

Mgr. Piotr Sikora
*kurátor sbírky volného
umění

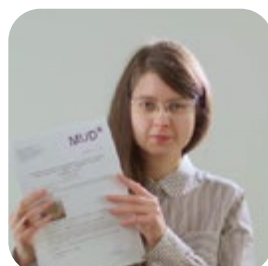
Bc. Tereza Drexlerová
*PR specialista

Lada Fiegerová, Dis.
*edukátorka
*grafička

MgA. Mgr. Martin Vlček
*edukátor

MgA. Xénie Poldaufová
*dokumentátorka sbírky

PhDr. Jan Krajíček
*správce sbírky
*správce depozitáře

Mgr. Jana Domšová
*edukátorka

Bc. Lenka Vlčková
*produkční
*personalistka

Karel Zoubek
*správce budovy
*technický pracovník

Karla Vorlová
*recepční

Monika Ochel
*recepční

Eva Rosová
*uklízečka

Během roku 2025 změnili své působiště:

MgA. Pavel Liška
*kurátor sbírky volného
umění

Mgr. Anna Hůlková
*edukátorka

Dana Doskočilová
*recepční

V MUDu k 31. 12. 2025 pracovalo 15 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, přičemž přepočtený stav zaměstnanců činil 12,35.

Organizačně je muzeum členěno na odborné oddělení, provozně-ekonomický úsek a úsek správy sbírky a správy depozitáře. Odborné oddělení tvoří 7 zaměstnanců – 3 kurátoři včetně vedoucí oddělení, 3 edukátoři s celkovým úvazkem 2,0 a pracovnice propagace. Provozně-ekonomický úsek zajišťují ekonomka, produkční vykonávající zároveň agendu mzdové účetní, technik/výstavář, dvě recepční a uklízečka. Na úseku správy sbírky a depozitáře pracuje správce sbírky a depozitáře spolu s dokumentátorkou sbírky.

INFOBOX 1/ Zaměstnanci MUD* (stav k 31. 12. 2025)

15

počet zaměstnanců v HPP

12,35

přepočtený stav
zaměstnanců

10

počet zkrácených úvazků

39,5

průměrný věk odborných
zaměstnanců

48

průměrný věk provozních
zaměstnanců

11

vysokoškolské vzdělání

11

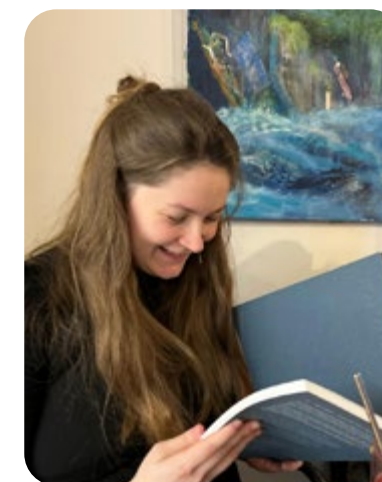
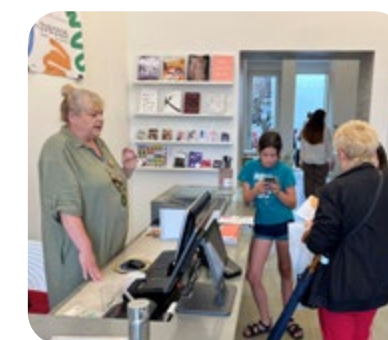
počet dojíždějících
zaměstnanců

Většina zaměstnanců MUD* má vysokoškolské vzdělání, což dokládá odbornou kvalitu personálu. Personální skladba je zároveň charakteristická vysokým podílem zkrácených úvazků – dvě třetiny zaměstnanců pracují na částečný úvazek. Významným rysem personální situace je vysoký podíl dojíždějících pracovníků (např. z Prahy, Tábora, Jílového u Prahy, Křivokláta nebo od Pacova). Z celkového počtu 15 zaměstnanců jich 11 pravidelně dojíždí z jiných měst a obcí, což představuje významný faktor při náboru i dlouhodobé stabilizaci pracovního kolektivu.

Přetrvávajícím problémem zůstává systém tabulkového odměňování zaměstnanců ve veřejné sféře, který se v oblasti kultury projevuje zvláště citelně. Platové podmínky pracovníků v kultuře dlouhodobě neodpovídají náročnosti vykonávaných odborných profesí a ani v roce 2025 zdaleka nedosahovaly úrovně průměrné mzdy v České republice. V kombinaci s časově i finančně náročným dojížděním představují nízké tarifní platy jednu z hlavních příčin vyšší fluktuace zaměstnanců a současně významnou překážku při získávání i dlouhodobém udržení kvalifikovaných pracovníků.

Muzeum se tyto nevýhody snaží kompenzovat vstřícnou personální politikou a dlouhodobě uplatňuje principy „family friendly“ zaměstnavatele. Zaměstnancům umožňuje využívat zkrácené úvazky, flexibilní organizaci pracovní doby a práci z domova tam, kde to charakter vykonávané práce dovoluje.

Ani rok 2025 se neobešel bez několika personálních změn. V průběhu roku opustili muzejní tým tři zaměstnanci a ekonomka pracující v MUDu na DPČ, ať už přirozeně uplynutím sjednané doby nebo na základě oboustranné dohody, například z důvodu kariérního postupu v jiné instituci galerijního typu. Muzeum zároveň přijímalo nové zaměstnance jak do odborného oddělení, tak do provozu. I přes náročnou situaci na trhu práce se podařilo obsadit potřebné pracovní pozice a zachovat stabilní fungování všech činností muzea.

CHARAKTERISTIKA A STAV SBÍRKY

Sbírka Muzea umění a designu Benešov je od července 2002 zapsaná v Centrální evidenci sbírek pod evidenčním číslem **MHB/002-04-30/111002**.

V současnosti čítá 13 938 sbírkových předmětů volného umění a designu.

Prvotní sbírková kolekce byla v roce 1990 sestavena z několika převodů, mezi nimiž dominoval soubor české malby druhé poloviny 20. století z Českého muzea výtvarných umění. Sbírka začala být brzy doplňována o další soubory grafiky, kresby, fotografie, grafického designu, plastiky a designové produkce. Muzejní sbírka je orientována především na tvorbu českých umělců/umělekyní a designérů/designerek druhé poloviny 20. století po současnost s důrazem na regionální umění. V menší míře zahrnuje i díla starších epoch nebo díla zahraničních autorů. Za nejvýznamnější celky lze považovat dar Jiřího Šetlíka o celkovém počtu 418 předmětů s převahou české grafiky a malby z okruhu uměleckých skupin UB12 a Trasa. Dalším významným celkem, který formuje povahu sbírky, je darovaná pozůstalost lettristického umělce Zdeňka Kirchnera čítající necelých 1 700 kusů grafiky, grafického designu a malby. Sbírka MUD* je členěna dle médií do 10 podsbírek.

INFOBOX 2 / Počty sbírkových předmětů MUD* k 31.12.2025**13 938**celkem sbírkových
předmětů**7 068**

grafický design

2 035

design

1 835

grafika

414

malba

281

kresba

190

plastika

1 544

fotografie

418

sbírka Jiřího Šetlíka

78

architektura

62

multimédia

PŘÍRŮSTKY DO SBÍREK

V roce 2025 mělo MUD* ještě stále pozastavenou akviziční činnost prostřednictvím nákupů uměleckých děl a muselo se tak spoléhat na dary. I přesto se podařilo do sbírky muzea získat 95 uměleckých předmětů, převážně od soukromých osob, které nám udělaly velkou radost. Bezvadná spolupráce MUD* při realizaci první retrospektivní výstavy švýcarské umělkyně Silvie Billeter v roce 2024 vyústila v rozhodnutí autorky darovat do sbírek Muzea umění a designu Benešov soubor 87 děl v hodnotě téměř dvou milionů Kč. Jedná se o mimořádné gesto, které nás hluboce zasáhlo a zavazuje. Získaná kolekce představuje unikátní průřez autorčiným dílem, jež je v českých muzeálních sbírkách zastoupeno minimálně. Nadto skvěle doplňuje Sbírku Jiřího Šetlíka, do jehož okruhu přátel Silvie Billeter patřila. Zároveň akvizice posiluje mezinárodní rozměr sbírek MUD*. V lednu 2025 byla s umělkyní podepsána darovací smlouva a díla byla následně zapsána do Centrální evidence sbírek (CES) Ministerstva kultury ČR. Stejně tak byly v průběhu roku do CES zapsány dva předměty od designérky Kristýny Pojerové, získané darem už koncem roku 2024, taktéž díky uspořádané autorské výstavě, a dále tři obrazy od regionálního umělce Vladimíra Antuška darované v lednu 2025.

INVENTARIZACE

V roce 2025 pokračovala inventura sbírek dle určeného desetiletého cyklu řádné inventarizace celé sbírky MUD* podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, v platném znění a v souladu s prováděcí vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 275/2000 Sb. Při inventarizacích je porovnáván fyzický stav se stavem evidenčním a zaznamenávány případné změny a nové poznatky. Vloni byla dokončena inventarizace podsbírk Design (2 035 předmětů) a zahájena inventarizace největší podsbírk MUD* Grafický design (7 068 předmětů), k níž se bude pozornost kurátorů a správy sbírky upínat po několik dalších let. Během inventur se podařilo dohledat množství předmětů postrádaných při předchozích inventarizacích.

PREVENTIVNÍ OCHRANA SBÍREK

MUD* se neustále snaží zlepšovat parametry ochrany sbírkových předmětů, aby byla jejich hodnota zachována pro další generace. V uplynulém roce tak došlo k dalším úpravám ve snaze zkvalitnit prostředí v dlouhodobě nepříliš vyhovujících depozitářích, situovaných v památkově chráněné budově Piaristické koleje a v dalších městských objektech. Depozitární prostory byly osazeny novým, modernějším a úspornějším systémem bezdrátového sledování a záznamu parametrů prostředí. V závěru roku 2025 byly v depozitářích instalovány odvlhčovače a čističe vzduchu, které umožňují regulaci vlhkosti, a tím zajišťují stabilnější klima pro dlouhodobé uložení sbírkových předmětů a zároveň poskytující zaměstnancům MUD* lepší hygienu a komfort práce. Zároveň byly v depozitářích nainstalovány nové kovové arbory, které výrazně zvyšují kapacitu uložení a přispívají k odpovídající kvalitě uchovávání prací na papíře.

RESTAUROVÁNÍ

V průběhu roku prošlo restaurátorským zásahem celkem 10 sbírkových předmětů – 3 sochy, 5 obrazů a 2 grafiky. Restaurování soch se po spolupráci z předchozích let opět ujala Mgr. ak. soch. Martina Niubó (díla: Jiří Vodrážka – *Postava a Hlava muže*; Sylva Lacinová – *Studie postavy*). V případě restaurování obrazů pokračovala spolupráce s restaurátorem MgA. Jiřím Pečinkou. Jeho prostřednictvím byla nově zahájena spolupráce s Ateliérem restaurování uměleckých děl na papíru a plátně Univerzity Pardubice, kde je MgA. Pečinka vedoucím. Studenti restaurovali vybrané obrazy (Ladislav Šíma – *Krajina u Cmntu*; František Holoubek – *Náchodský zámek*; Jaroslav Hudec – *Krajina od Telče*, Elisaveta Gregorieva Konzulová-Vazová – *Zátíší*, Jaroslav Kříž – *Vápenné zdi*) a ke každému z nich provedlo také historickou rešerši.

Výše zmíněné restaurátorské práce byly hrazeny z dotačních prostředků ISO Ministerstva kultury ČR za třetinové finanční spoluúčasti MUD*.

Vedle těchto prací bylo kompletně z vlastních prostředků MUD* hrazeno restaurování a čištění dvou grafik Adrieny Šimotové (*Postava a Zraněné tělo*). Neuspokojivý stav těchto děl podnítil další průzkum podsbírky Sbírka Jiřího Šetlíka.

Za účelem dalšího zlepšování stavu sbírkových předmětů byla v závěru roku 2025 opět podána žádost o dotaci ISO z MK ČR na následující rok.

PREZENTACE A VÝZKUM SBÍREK

V roce 2025 bylo ze sbírek MUD* v našem muzeu vystaveno celkem 178 sbírkových předmětů (31 hraček ve výstavě *Místo dětí*, 121 fotografií, 26 předmětů foto a videotechniky ve výstavě *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**). Tři sbírkové předměty se do našeho muzea vrátily po zápůjčkách na výstavy do Galerie moderního umění v Hradci Králové, do Uměleckoprůmyslového musea v Praze a do Galerie města Trutnova. V rámci zodpovídání badatelských dotazů došlo k navázání kontaktů s několika tuzemskými i zahraničními kulturními institucemi (např. Mezinárodní kulturní centrum Krakov, Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Stredoslovenské múzeum Banská Bystrica, Federace židovských obcí v ČR).

Z koncentrované práce se sbírkou vzešla výstava *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**, která byla vyústěním detailní práce s podsbírkou Fotografie a s podsbírkou Designu. Cílem bádání bylo lepší porozumění vzniku a významu podsbírky, které obsahovalo ponoření se do historie instituce a odkrytí souvislostí vzniku, tvorby a užití sbírek pod vedením prvního ředitele Tomáše Fassatiho. V rámci práce byly korigovány údaje jednotlivých sbírkových předmětů cca u 2/3 fotografií, část sbírkových předmětů byla přeuložena. Detailnější průzkum a doplnění vědeckých karet se zaměřil především na kurátorem vybraných cca 250 sbírkových předmětů, tedy výběr exponátů pro prezentaci na výstavě, který prošel následnou digitalizací. Vedle zmíněného cíleného výzkumu zaměřeného na podsbírku Fotografie a korekce údajů při řádné inventarizaci podsbírky Designu se pozornost věnovala také části podsbírky Sbírka Jiřího Šetlíka, která stále vyžaduje průběžné zpracovávání. Stejně tak byly zpracovány nové přírůstky grafik Silvie Billeter.

DIGITALIZACE

Součástí prezentace sbírek veřejnosti je digitalizace sbírek. Sbírky jsou prezentovány na stránce www.webumenia.sk a ke konci roku 2025 zde bylo publikováno celkem 747 děl. Publikovány byly převážně přírůstky (tj. práce Silvie Billeter a práce Kristýny Pojerové) a některé starší fotografie významnějších děl ve sbírce byly nahrazeny kvalitnějšími (např. Jan Smetana, Cindy Sherman).

Značná část digitalizace však probíhá též pro interní účely. V roce 2025 se digitalizace sbírkových fondů zaměřila především na podsbírku Fotografie ve snaze dofotoit veškeré sbírkové předměty, jejichž reprodukce doposud scházely v interním systému. Díla tak mohou být prohlížena kurátory a badateli, aniž by bylo potřeba je vystavovat světlu a manipulaci. Následným krokem bude publikování zpracovaných děl na již zmíněném portále Web Umenia.

3 výstavy

VÝSTAVNÍ PROSTORY

V roce 2025 jsme výstavní program MUD* realizovali výhradně v hlavní budově muzea na Malém náměstí čp. 74. Návštěvníkům byly k dispozici výstavní sály v přízemí, Šímová síň i prostory v prvním patře. Právě zde je od roku 2024 instalována také zapůjčená výstava Muzea Podblanicka věnovaná historii Benešova a jeho okolí.

Specifickou atmosféru nabízí také sklepení muzea, které využíváme především pro jednorázové komorní kulturní akce (např. divadelní představení) a krátkodobé prezentace. V roce 2025 zde našel své místo projekt *Místo židle* našeho dlouhodobého partnera Nábytkové banky Středočeského kraje a také prezentace prací žáků benešovské ZUŠ z oborů keramiky a textilní tvorby.

Součástí MUDu je i muzejní dvorek s dlouhodobou expozicí plastiky druhé poloviny 20. století, který rozšiřuje možnosti prezentace umění o venkovní prostor.

Zároveň jsme se na přelomu let 2024/2025 museli vyrovnat bez náhrady se ztrátou jediného bezbariérového výstavního prostoru – Městské výstavní síně na Malém náměstí čp. 1700 v budově polikliniky z důvodu rekonstrukce benešovské městské knihovny.

SHRNUTÍ VÝSTAVNÍ ČINNOSTI ZA ROK 2025

Rok 2025 byl pro Muzeum umění a designu Benešov výjimečný široce rozkročenou, avšak dramaturgicky propojenou výstavní a programovou nabídkou, která přinesla nejen odborně zpracované výstavní projekty, ale i výstavy s důrazem na aktivní zapojení diváka. Od fotografie, přes inscenaci a hru až po reflexi umělecké a tvůrčí činnosti. V rámci roku se intenzivně pracovalo nejen se sociokulturními tématy, ale i s performativními, procesuálními a inovativními přístupy k umění a designu a jejich prezentaci (*Přímý přenos*, *Místo dětí*).

Ve srovnání s rokem 2024 byly výstavy roku 2025 energičtější a tematicky širší. Rok 2024 sice přinesl silnou a objevnou prezentaci výrazné a v našem prostředí doposud jen málo reflektované osobnosti Silvie Billeter, jejíž tvorba je s českým uměleckým prostředím výrazně propojena již od konce 60. let 20. století (výstava *Poesie tisku*), výstavní program na rok 2025 však výrazněji akcentoval interdisciplinární projekty, interakci s veřejností a participativní výstavní formy.

Důležitým výzkumným projektem byla výstava *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**, která mj. reflektovala přínos zakladatele našeho muzea a jeho dlouholetého ředitele Tomáše Fassatiho.

K personální změně došlo v rámci kurátorského týmu, kdy se Pavel Liška v druhé polovině loňského roku přesunul do Gočárový galerie na pozici šéfkurátora a na jeho místo v MUDu od září 2025 nastoupil kurátor Piotr Sikora.

ANOTACE JEDNOTLIVÝCH VÝSTAV

01 TEREZA TOMANOVÁ/
ZAHRADA: MÍSTO SE(T)KÁNÍ
17.01.2025–02.03.2025

Šímová síň

Kurátorka: Karolína Varvařovská

Grafický design: Studio Matouš Design

Zahrada jako živé plátno. Tereza Tomanová pracuje s přírodními barvivy a dynamikou proměnlivých povrchů, které transformují téma zahrady v organický obrazový prostor. Zahrada zde není pouze motivem, ale vitálním a proměnlivým plátnem, které reaguje na světlo, barvu i návštěvníkův pohled.

02 PŘÍMÝ PŘENOS

14.02.2025–27.04.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

Kurátorský tým: Tereza Havelková, Iveta Schovancová, Robin Havlík

Architektonické řešení: Ruina Office

Grafický design: Studio Matouš Design

Vystavující: scénografka Zuzana Sceranková, designér Tadeáš Podracký, designérka Jana Trombíková, umělecké duo Alex Selmeči a Tomáš Kocka Jusko, designérka Daniela Barochová, malíř Filip Dvořák, scénografka Natálie Rajnišová a textilní umělkyně Tereza Dvořáková

Proces jako výsledek. Výstava devíti autorů a autorek prezentovala tvorbu jako procesní a proměnný fenomén. Expozice vycházela z podcastu Jak dělám umění a poukazovala na způsoby, jakými díla vznikají, zanikají a znovu se rodí, čímž reflektovala tvorbu jako kontinuální metamorfózu formy a významu.

03 TVÝMA OČIMA/KLAUDIE HLAVATÁ
A ANNA HULAČOVÁ

12.03.2025–08.06.2025

Šímová síň

Kurátorka: Nina Moravcová

Grafický design: ONKUBATOR/

Klára Zahrádková, Ondřej Trnka

Dvojice autorek nabídla reflexi motivu dětské hry jako symbolu kulturního a psychosociálního významu. Výstava propojovala různá výtvarná média (sochu, koláž–kresbu) a vtahovala diváka do světa dětské imaginace.

04 MÍSTO DĚTÍ

Studio Nami Nami: Klára Koldová

a Eduard Herrmann

14.05.2025–31.08.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

+ veřejný prostor v Benešově

Kurátorka: Anna Sejková

Grafický design: Personaal studio

Výstava–hřiště vytvořila interaktivní prostor, v němž byly výstavní sály transformovány na prostředí svobodné hry, experimentu a setkávání. Projekt reagoval i na veřejný prostor sídliště Na Bezděkově, kde byly pomocí jednoduchých objektů dočasně vytvořeny podmínky pro svobodnou hru a setkávání. Projekt podporoval mezigenerační dialog, participaci veřejnosti a nové přístupy k výstavní praxi.

05 NEJKRÁSNĚJŠÍ ČESKÉ KNIHY 2024 09.07.2025–14.09.2025 Šímová síň

Výstava oceněných knižních titulů představila špičkové příklady českého knižního designu. Výstava byla doprovázena čtecím koutkem (ve spolupráci s Nábytkovou bankou Středočeského kraje) a prezentací Ateliéru didaktické ilustrace Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara (Západočeské univerzity v Plzni). Studenti a studentky ateliéru se pod vedením Renaty Fučíkové věnují ilustraci s edukativním přesahem – od historických témat přes vědecké vizualizace až po osobité interpretace příběhů a realit.

06 OBRAZ, ZÁZNAM, TECHNIKA? FOTOGRAFIE A FOTOGRAFICKÉ PŘÍSTROJE ZE SBÍREK MUD* 08.10.2025–11.01.2026

výstavní sály v přízemí MUD*

Kurátorský tým: Pavel Liška, Anna Sejková, Xénie Poldaufová
Grafický design ve spolupráci s ateliérem Vizuální design (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem): Anna Vašíčková a Sofia Markova

Přehledová výstava ze sbírky fotografie a fotografických přístrojů představila technologický vývoj média a jeho dopad na vizuální zkušenost. Filozoficky i technicky komunikovala proměnu obrazu a jeho vnímání. Nabídla reflexi sbírkotvorné činnosti MUD* s ohledem na osobnost prvního ředitele Tomáše Fassatiho, aktualizaci tématu skrze instalaci současné autorky Ivety Schovancové a v neposlední řadě interaktivní prostor Komora světla.

07 JIŘÍ THÝN: SATURNŮV STÍN 24.09.2025–11.01.2026 Šímová síň

Kurátorka: Nina Moravcová
Grafický design: Matouš Studio

Samostatná výstava fotografa, vizuálního umělce a pedagoga Jiřího Thýna prezentovala autorovu práci reflektující globální a sociální témata prostřednictvím fotografického obrazu. Instalace kombinovala nalezené manipulované snímky s digitální kresbou a poskytla tak znepokojující komentář k aktuální pozici fotografického záznamu a realitě světa.

08 HISTORIE BENEŠOVA A OKOLÍ 09.01.2024–31.05.2026

výstavní sály v 1. patře MUD*

(zapůjčená výstava od Muzea Podblanicka)

Expozice přibližuje dějiny města, které jsou od počátků spojené s blízkým Konopištěm.

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVÁM

V MUDu nabízíme širokou škálu doprovodných programů k výstavám. Kromě slavnostních vernisáží a komentovaných prohlídek připravujeme pro návštěvníky také přednášky, tvůrčí dílny, promítání filmů i performance. Všechny akce připravujeme tak, abychom uspokojili potřeby návštěvníků všech věkových skupin.

Níže přinášíme přehled doprovodných akcí k výstavám realizovaných v roce 2025, kromě workshopů, které zmiňujeme v samostatné kapitole o muzejních edukacích.

01 VERNISÁŽ VÝSTAVY TEREZY TOMANOVÉ/ZAHRADA: MÍSTO SE(T)KÁNÍ 16.01.2025 Šímová síň

02 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY PREFABRIKÁT: STAVEBNICE, HRA A DESIGN 19.01.2025 výstavní sály v přízemí MUD*

03 VERNISÁŽ VÝSTAVY PŘÍMÝ PŘENOS 13.02.2025 výstavní sály v přízemí MUD*

04 PERFORMANCE NATÁLIE RAJNIŠOVÉ: NAŠE KŮŽE DÝCHÁ STEJNÝ VZDUCH 13.02.2025 výstavní sály v přízemí MUD* doprovodný program v rámci vernisáže výstavy *Přímý přenos*

05 PŘÍRODNÍ INKOUSTY: WORKSHOP S UMĚLKYNÍ TEREZOU TOMANOVOU 16.02.2025 lektorská dílna MUD* mezigenerační workshop k výstavě *Zahrada: místo k se(t)kání*

06 OTISK NA LÁTKU 23.02.2025 lektorská dílna MUD* mezigenerační workshop k výstavě *Zahrada: místo k se(t)kání*

07 DRÁTOVANÁ BIŽUTERIE 02.03.2025 lektorská dílna MUD* mezigenerační workshop k výstavě *Přímý přenos*

08 VERNISÁŽ VÝSTAVY TVÝMA OČIMA 11.03.2025 Šímová síň

09 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY PŘÍMÝ PŘENOS 22.03.2025 výstavní sály v přízemí MUD*

10 LECTURE PERFORMANCE S TEREZOU DVOŘÁKOVOU 22.03.2025 výstavní sály v přízemí MUD* doprovodný program k výstavě *Přímý přenos* Lecture performance s jednou z vystavujících umělkyň výstavy *Přímý přenos* Terezou Dvořákovou byla zaměřena na roli textilní tvorby v dějinách umění a společnosti. Témata zahrnovala postavení ženské tvorby, otázky identity, emancipace a vztah mezi „domácí“ tvorbou a institucionálním uměním.

11 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY PŘÍMÝ PŘENOS 05.04.2025 výstavní sály v přízemí MUD*

12 PŘEDNÁŠKA PŘÍRODNÍ A UDRŽITELNÉ POHŘEBNICTVÍ S DESIGNÉRKOU JANOU TROMBÍKOVOU 05.04.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

doprovodný program k výstavě *Přímý přenos*

Přednáška designérky Jany Trombíkové, zakladatelky studia *Koloběh Manufaktura* a spoluzakladatelky spolku *Poslední stopa*, se zaměřila na současné i historické přístupy k pohřebnictví v kontextu udržitelnosti, designu a společenské odpovědnosti. Program navázal na instalaci v rámci výstavy *Přímý přenos* a představil inovativní i tradiční materiály využívané ve výrobě funerálních produktů.

13 WORKSHOP RUČNÍHO VYŠÍVÁNÍ SKLENĚNÝMI KORÁLKÝ/NITĚ, PERLIČKY A TICHÝ DIALOG S TEXTILEM, 26.04.2025

lektorská dílna MUD

workshop s vystavující Terezou Dvořákovou

14 KOLÁŽ, KRESBA, MALBA A FANTAZIE 01.05.2025

muzejní kavárna a dvorek MUD*

mezigenerační workshop k výstavě
Tvými očima

15 VNITŘNÍ KRAJINA S KLAUDIÍ HLAVATOU 04.05.2025

lektorská dílna MUD*

mezigenerační workshop k výstavě
Tvými očima

16 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY TVÝMA OČIMA 04.05.2025

Šímová síň

17 VERNISÁŽ VÝSTAVY MÍSTO DĚTÍ 13.05.2025

výstavní sály v přízemí MUD* + veřejný prostor

18 WORKSHOP KE DNI DĚTÍ V MUD* č. 1 01.06.2025 dopoledne

mezigenerační workshop k výstavě
Místo dětí

19 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY TVÝMA OČIMA 01.06.2025

Šímová síň

20 WORKSHOP KE DNI DĚTÍ V MUD* č. 2 01.06.2025 odpoledne

mezigenerační workshop k výstavě
Místo dětí

21 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY MÍSTO DĚTÍ 01.06.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

22 ŽIVOT K SEŽRÁNÍ (promítání filmu) 01.06.2025

Šímová síň

doprovodný program k výstavě *Místo dětí*

23 SETKÁNÍ S TVŮRCI PROJEKTU MÍSTO DĚTÍ 30.08.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

doprovodný program k výstavě *Místo dětí*

Přednáška a diskuse s architektkou Klárou Koldovou a designérem Eduardem Herrmannem ze studia *Nami Nami* se zaměřila na otázky využívání veřejného prostoru, architektonické, urbanistické i sociální prostupnosti a význam svobodné hry pro děti i jejich rodiče. Program reflektoval přínos projektu *Místo dětí* pro muzeum i město Benešov a otevřel odbornou i veřejnou diskusi o roli herního a komunitního prostoru v současném městě.

24 PRVNÍ DEN ŠKOLY V MUD*! 01.09.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

doprovodný program k výstavě *Místo dětí*
Oslava začátku školního roku nabídla otevřený rodinný program se vstupem zdarma, zaměřený na hravou a aktivní účast dětí i dospělých. Návštěvníci se mohli zapojit do interaktivních aktivit v prostoru výstavy *Místo dětí* a účastnit se otevřené rodinné dílny. Program podpořil roli muzea jako otevřeného kulturního prostoru pro rodiny s dětmi.

25 VERNISÁŽ VÝSTAVY JIŘÍ THÝN: SATURNŮV STÍN 23.09.2025

Šímová síň

26 WORKSHOP DÍRKOVÉ KOMORY S JÁCHYMEM MYSLIVCEM 27.09.2025

mezigenerační workshop k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

27 VERNISÁŽ VÝSTAVY OBRAZ, ZÁZNAM, TECHNIKA? FOTOGRAFIE A FOTOGRAFICKÉ PŘÍSTROJE ZE SBÍREK MUD* 07.10.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

28 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY OBRAZ, ZÁZNAM, TECHNIKA? FOTOGRAFIE A FOTOGRAFICKÉ PŘÍSTROJE ZE SBÍREK MUD*

(zaměření Portrét ve fotografii)
11.10.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

29 FRANTIŠEK PROVAZNÍK: PORTRÉT SVĚTLEM 11.10.2025

workshop k výstavě *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

30 FREE CINEMA UVÁDÍ: FOTOGRAFICKÝ WORKSHOP S KNÍŽKOU MALÍ FOTOGRAFOVÉ 18.10.2025

workshop k výstavě *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

31 PODOBY SOUČASNÉ FOTOGRAFIE – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA AKTUÁLNÍCH VÝSTAV S JIŘÍM THÝNEM A IVETOU SCHOVANCOVOU 01.11.2025

doprovodný program k výstavám *Jiří Thýn: Saturnův stín* a *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

32 KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY OBRAZ, ZÁZNAM, TECHNIKA FOTOGRAFIE A FOTOGRAFICKÉ PŘÍSTROJE ZE SBÍREK MUD* 08.11.2025

výstavní sály v přízemí MUD*

33 COFFEENOL – VYVOLÁVÁME S DIY VÝVOJKOU Z INSTANTNÍ KÁVY/ WORKSHOP S JÁCHYMEM MYSLIVCEM 15.11.2025

výstavní sály v přízemí MUD*
doprovodný program k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

34 MÍSTO DĚTÍ – HŘIŠTĚ FANTAZIE S KRISTÝNOU POJEROVOU 16.11.2025

lektorská dílna MUD*

workshop pro děti (vzpomínka na výstavu
Místo dětí)

* výstavy

**35 AUTORSKÉ LINIE FOTOGRAFIE
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
S LUKÁŠEM BÁRTLEM
22.11.2025**

Šímová síň a výstavní sály v přízemí MUD*
doprovodný program k podzimním výstavám
o fotografii

**36 JEŠTĚ NEJSEM, KÝM CHCI BÝT
22.11.2025**

výstavní sál v 1. patře
promítání dokumentu o fotografce Libuši
Jarcovjákové v rámci doprovodného
programu k podzimním výstavám o fotografii

**37 ŽIVÝ PORCELÁN S IVOU
TATTERMUSCHOVOU
29.11.2025**

lektorská dílna MUD*
vánoční workshop (vzpomínka na výstavu
Přímý přenos)

**38 SETKÁNÍ S VYSTAVUJÍCÍMI
FOTOGRAFY
08.12.2025**

výstavní sály v přízemí MUD*
doprovodný program k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie
a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

**39 PÉEFKO – PŘÁNÍ ZE SVĚTLA A TMY
13.12.2025**

sklepení MUD*
mezigenerační workshop k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie
a fotografické přístroje ze sbírek MUD**

INFOBOX 3 / Výstavní činnost MUD* v roce 2025

7

počet nově
realizovaných výstav

3

počet interních
kurátorů

4 408

počet návštěvníků výstav
(vč. vernisáží a doprovodných
programů k výstavám)

39

počet doprovodných
programů k výstavám

* výstavy

MUD*

Daniela Barochová / Natálie Rajnišová
Zuzana Sceranková / Tadeáš Podracký
Jana Trombíková / Alex Selmečí
Filip Dvořák / Tereza Dvořáková
Tomáš Kocka Jusko

Kurátorský tým: Tereza Havelková
Robin Havlík / Iveta Schovancová

Přímý přenos

14. 2. → 27. 4. 2025

Vernisáž 13. 2. 19.00

Foto: Oskar Helcel
Dílo: Natálie Rajnišová

* výstavy

MUD*

Místo dětí

by Nami Nami Studio

14/5/—31/8/2025

Zahájení: 13. 5. 2025 18h

02

* výstavy

NA
MI

Miesto dít:
Pokoj a bunkry

Na tomto mieste sa nachádza dítie miesto, ktoré je určené pre deti. Je to miesto, kde sa môžu hrať a odpočívať. Na stene sú zavesené tri lano, ktoré môžu byť použité na hru. V strede miestnosti je drevená konštrukcia, ktorá môže byť použita ako bunkra alebo ako miesto na spanie. Na podlahe sú dva oranžové vankše, ktoré môžu byť použité na sedenie alebo na spanie. Na pravej strane miestnosti sú tri drevené vozíky, ktoré môžu byť použité na hru. Vozíky sú naplnené rôznymi vecami, ako sú hračky a textil. Celé dítie miesto je osvetlené teplým svetlom, ktoré vytvára príjemnú atmosféru.

Obráz,
záznam, technika?
08/10—31/12/2025
Image, record,
technique?

Jak voní fotografie?

MUD*

Vernisáž 07/10/2025 v 19h
Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD*
Opening 07/10/2025 at 7 PM

* MUZEUM
UMĚNÍ
A DESIGNU
BENEŠOV

Muzeum umění a designu Benešov
Malé náměstí 74, 256 01 Benešov

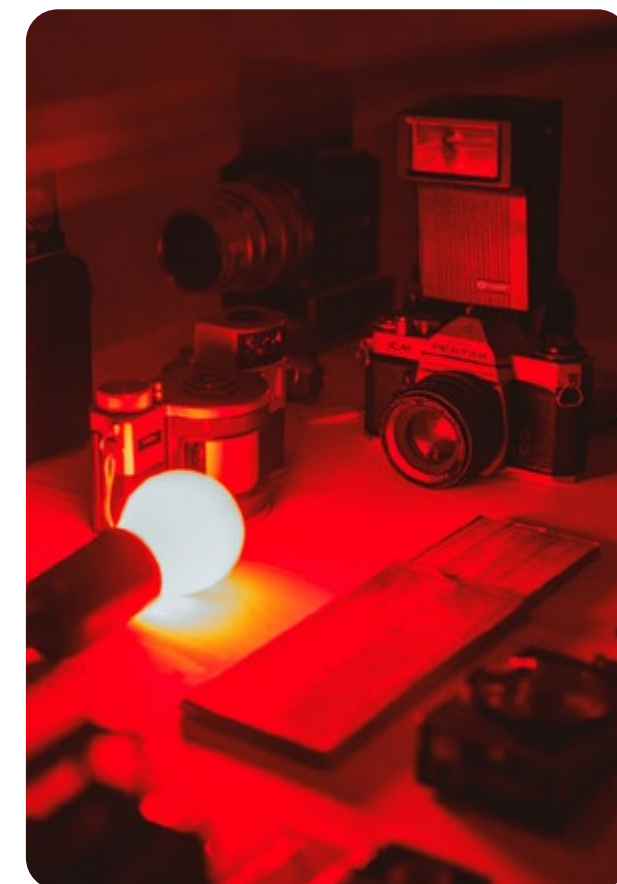

Projekt byl realizován s finančním
příspěvím Ministerstva kultury.

Dušan Slivka, Bez názvu (krajina)

* výstavy

MUD*

Tereza Tomanová

Zahrada: místo se(t)kání 16.1.—3.2. 2025

Vernisáž 16. 1. 18.00

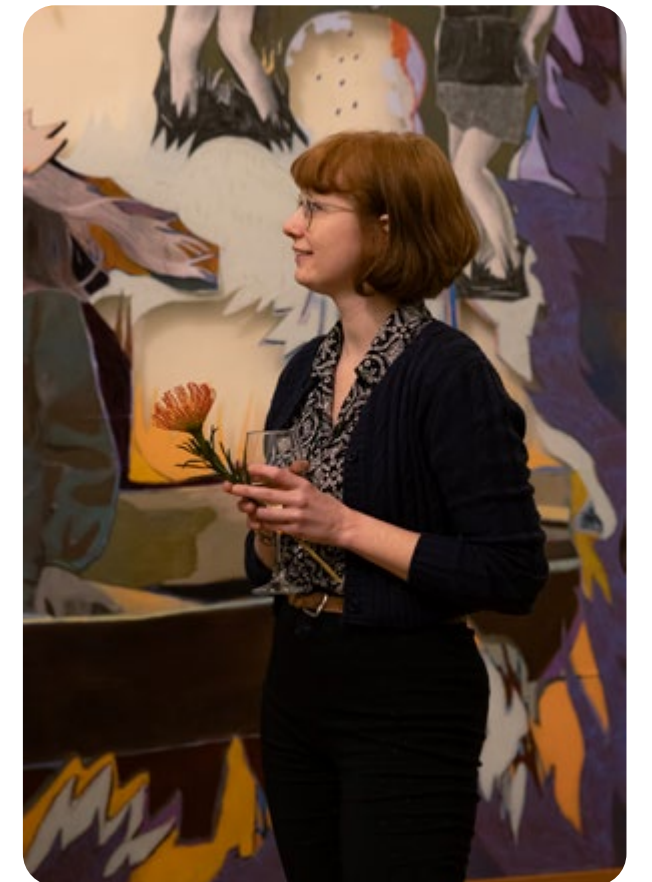
MUD*

ANNA HULAČOVÁ
KLAUDIE HLAVATÁ

12. 3. – 8. 6. 2025

VERNISÁŽ: 11. 3. V 18:00

TVŮRMA OČIMA

9 · 7 — 14 · 9 · 2025
Muzeum umění a designu Benešov
Malé náměstí 74

60!

Jiří Thýn Saturnův stín

Vernisáž: 23.09.25 v 19 h
Šímová síň

24.09.–
31.12.25

MUD*

V MUDu byli v roce 2025 zaměstnáni 3 muzejní edukátoři o celkovém úvazku 2,0. V obměněné sestavě se tým příjemně doplňuje, navazuje na tradici a rozvíjí nové impulsy v programech pro různé věkové kategorie. Těžiště edukací tradičně tvořily programy pro školy s vazbou na výstavy, v rámci nichž byla rozvíjena přítomná témata s ohledem na věkové skupiny. Zájem ze strany škol vykazuje stoupající tendenci. Na eduprogramy v roce 2025 přijely nejen mateřské a základní školy z Benešova a okolí (Divišov, Těptín, Petroupim, Nespeky, Bystřice, Vlašim), ale i školy ze vzdálenějších lokalit (Senohraby, Sedlec-Prčice, Praha). Zvýšil se i zájem ze strany středních škol (Benešov, Praha). V roce 2025 se poprvé uskutečnil výjezdni workshop pro mateřinky, v rámci kterého edukátorka Lada představila dětem výstavu *Zahrada: Místo se(t)kání*. Program proběhl v MŠ v Louňovicích pod Blánkem a vyšel svým formátem vstříc učitelkám, pro které by byla cesta do Benešova s malými dětmi náročná. V červnu se tradičně uskutečnil také výjezdni workshop MUD* v nedaleké Bystřici v rámci akce Kroužkobraní.

Portfolio edukačních programů prošlo v roce 2025 pečlivou revizí. Osvědčil se formát rodinných workshopů, stoupá zájem o workshopy směřované pro dospělé publikum a speciální dílny za účasti vystavujících umělců.

Pro děti připravujeme edukační programy a příměstské tábory, pro dospělé oblíbené večerní výtvarné kurzy. Rodinám se věnujeme prostřednictvím mezigeneračních workshopů, seniorům ve formátu tematických setkávání a komentovaných prohlídek. Dále jsme udržovali spolupráci s benešovskou Základní a praktickou školou Hodějovského. Se seniorkami a seniory z POSEZu jsme pokračovali v zaběhnutém formátu diskusí nejen o umění a prezentaci. Tato příjemná setkávání přerostla až v rodinnou atmosféru, jejímž vyvrcholením byla dvojí návštěva aktuálních výstavních projektů seniorek a seniorů u nás v muzeu. Výstavami se volně inspirovaly také výtvarné kurzy pro dospělé (v roce 2025 se uskutečnilo 5 běhů v délce 7–8 lekcí po 120 minutách).

Edukace se staly i přímou fyzickou součástí výstav v podobě interaktivních dílen koncipovaných jako nedílná součást výstavních projektů. Na tento koncept z výstavy *Prefabrikát* (prodloužena do ledna 2025) navázala také na podzim zahájená výstava *Obraz záznam technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**. Pro samostatné objevování a zkoušení principů optiky připravil edukační tým místnost s oknem do Malého náměstí (camera obscura, skládání kaleidoskopů, barevná a zrcadlová kukátka, pokřivené zrcadlo atp.).

Další důležitou linii pro edukace představuje téma města a urbanismu, jemuž se věnujeme kontinuálně. V roce 2025 jsme realizovali v rámci projektové výuky program na čtyři vyučovací hodiny, v němž jsme se zaměřili na veřejný prostor, významné benešovské příklady z architektury a literaturu v kontextu posázavského regionu (Vančurův Pekař Marhoul, K. H. Mácha či místní rodák Jan Noha).

Principy výstavy *Místo dětí* jsme aplikovali také do městského prostředí (projektová výuka Urbanismus a Místo dětí pro 2. stupeň ZŠ). Vnímání a proměňám města jsme se pak věnovali více na příměstských táborech (proŽITÉ místo). Na nedalekém sídlišti se uskutečnily vernisáže spojené se zážitkovými procházkami.

INFOBOX 4 / Edukační činnost MUD* v roce 2025

2493

počet účastníků
edukačních programů

3

počet edukátorů

15

počet edukačních
programů pro školy

11

počet tříd MŠ

69

počet tříd ZŠ

4

počet tříd SŠ

18

počet workshopů

5

počet běhů večerních
výtvarných kurzů

9

počet běhů příměstských
táborů

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

Edukační programy nabízíme pro všechny stupně vzdělávání – MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ. Přizpůsobujeme je věku cílové skupiny a vytváříme je s ohledem na rámcové vzdělávací programy (dále také „RVP“) daného typu školy.

Pro školní skupiny realizujeme v průběhu roku galerijní edukační programy k právě probíhající výstavě, jejichž součástí je dialogická prohlídka výstavy a reflektovaná tvůrčí část.

Edukační programy pro MŠ a 1. stupeň ZŠ jsou zacíleny na prožitkové tvoření, které si klade za cíl hravým a reflexivním způsobem okusit umění všemi smysly.

Edukační programy pro 2. stupeň ZŠ a SŠ jsou zacíleny na výklad a porozumění vizuálnímu sdělení, porozumění období a společenskému kontextu, které umění reflektuje, a schopnost kritického myšlení. Mají formu komentované dialogické procházky výstavou či komentované prohlídky s reflexivní tvůrčí činností.

Pro VOŠ a VŠ pořádáme programy především ve formátu komentovaných prohlídek výstav, exkurze prostorami budovy a dvorku (historie stavby, rekonstrukce prostor) spolu s představením instituce jako takové (chod muzea, program, širší kontext, poslání aj.).

Od roku 2023 je v naší nabídce projektová výuka, která vzniká ve spolupráci s danou školou. Tento otevřený formát blokové výuky (nejčastěji 2x90 minut) si mohou učitelé a učitelky objednat kdykoli během školního roku.

PŘEHLED REALIZOVANÝCH EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ PRO ŠKOLY

01 MONTOVNA NOVÝCH ŠANCÍ

Edukační program k výstavě *Prefabrikát: stavebnice, hra a design*

Edukace připravili a vedli: Anna Hůlková, Martin Vlček

Edukační program k výstavě *Prefabrikát* představil žákům design jako proces hledání nových funkcí pro zdánlivě nepotřebné předměty a otevřel téma recyklace a upcyklace materiálů. Prostřednictvím prohlídky výstavy a tvořivých dílen si účastníci vyzkoušeli práci designéra, experimentovali se světlem i materiály a hravou formou vdechovali nový život opuštěným věcem.

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: 1. a 2. stupeň ZŠ

Klíčová slova: Design, umění, recyklace, upcycling, asambláž, materiál, společnost

Vazba na RVP: Umění a kultura, Člověk a svět práce, Environmentální výchova

02 ZAHRADNÍ MIKROSVĚT 01

Edukační program k výstavě *Zahrada: místo se(t)kání*

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

S mladšími dětmi jsme nahlédli do tajů vztahu člověka a přírody na pozadí zahradních procesů. Navštívili jsme výstavní sál Šímovy síně coby pomyslnou zahradu malířky Terezy Tomanové. Její malby představovaly kouzelný svět plný barev, struktur, chutí a vůní. Povídali jsme si, jak vypadá zahradníkův rok, co lze vypěstovat například v zimě, jak nám mohou pomoci bylinky i jak takovou pomoc přírodě můžeme oplatit. Inspirování vystavenými díly jsme si zkusili hru s přírodními pigmenty a vyzkoušeli si jejich přípravu. Děti si vytvořily originální akvarely v podobě pohlednic a odnesly si tak s sebou kousek své zahrady.

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: MŠ, 1. stupeň ZŠ

Klíčová slova: Zahrada, byliny, přírodní barviva, struktury, péče

RVP: Člověk a příroda, Člověk a svět práce, smysly

03 EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ ZAHRADA: MÍSTO SE(T)KÁNÍ 02

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Se staršími žáky jsme se v edukačním programu zaměřili na téma vztahu člověka a přírody a kultivace našeho blízkého prostředí. Nahlíželi jsme na zahradu v komplexnějším měřítku jako na specifické místo, které může být odrazem lidské péče. Rozvíjeli jsme otázku nezasahování i ekologické možnosti pěstování a věnovali se komunitnímu přesahu sdílených zahrad. Představili jsme si koncepci guerilla gardening a další přístupy, jak zapojit místní. Cílem edukačního programu bylo vést žáky a žákyně k přemýšlení o svém okolí a ukázat možnosti udržitelného způsobu kultivace blízkého prostředí. Domů si odnesli kromě akvarelových výtvarů inspirovaných přístupem malířky Terezy Tomanové také vlastnoručně připravené semínkové bomby (seed bombs). Bude jen na nich, kde je zasadí.

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ

Klíčová slova: Zahrada, péče, kultivace, udržitelnost, imaginace

RVP: Umění a kultura, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova – odpovědnost k udržitelnosti

04 EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ PŘÍMÝ PŘENOS 01

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Výstava *Přímý přenos* nabídla širokou paletu tvůrčích přístupů na hranici mezi žánry. Obrazotvorné věty od scénografky Zuzany Scerankové posloužily jako inspirace pro skupinovou práci a nahlédnutí do světa divadla (tvorba scénáře a ilustrace). Ústřední část

eduprogramu se pak zaměřila na řemeslnost, manuální dovednosti, kontakt s materiálem a také na vnímání díla skrze proces jeho výroby. Řemeslo, rytmus a opakování jsme si vyzkoušeli při ruční výrobě provázek z lýka a ovčí vlny. Analogie k přírodním procesům (vznikání, tvarování, organický růst a proměnu) jsme objevovali při práci s hlinou. Děti si tak vyzkoušely jemnou motoriku na dvou kontrastních úkolech.

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: MŠ a 1. stupeň ZŠ

Klíčová slova: Umění, design, příroda, rituál, upcyklace

Vazba na RVP: Člověk a jeho svět, Environmentální výchova

05 EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ PŘÍMÝ PŘENOS 02

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Program pro starší žáky* ně a střední školy zkoumal, jak se v umění, designu a řemesle odráží společnost a člověk. Představili jsme si kolektivní kostým (policie, vězni, školní uniformy) a jeho podoby ve volném a angažovaném umění (protesty, ekologická hnutí atp.). Prozkoumali jsme socio-psychologické aspekty oblečení a módy. Obdobně jako v programu pro mladší jsme se věnovali také narativní poloze vystavených děl. Hledali jsme analogie v metaforických dílech Filipa Dvořáka (ve strži uvězněné společenství živočichů) se společenskými událostmi (totalita, lockdown). Ve spojitosti s vyšívanými obrazy, ruční výrobou provázek z lýka a ovčí vlny jsme otevřeli téma ženské a mužské práce. O ekologii a propojení člověka s přírodou jsme se bavili ve spojení s košíkářstvím nebo přírodním pohrbíváním.

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ a SŠ

Klíčová slova: Umění, design, prostředí, móda, trendy, kolektivní kostým, příroda, rituál, tradice, sociální kontext, pozice ve společnosti

Vazba na RVP: Umění a kultura, Člověk a svět práce, Environmentální výchova

06 EDUKACE PŘÍMÝ PŘENOS 01 + PŘÍMÝ PŘENOS 02

Projektový den

Škola: ZŠ Dukelská 118, Benešov (5. ročníky ZŠ)

Realizace: 06/03/2025, 07/03/2025, 13/03/2025

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová

Program s 5. ročníky kombinoval oba programy k výstavě *Přímý přenos*. Věnoval se práci s materiálem (inspirace přírodou a designerskými tendencemi při práci s hlinou, pletení lýka, vlny), tvorbě příběhů, divadelní scénografie a přesahům uměleckých děl do společenské angažovanosti.

07 INTRO–HLED

Edukační program k výstavě *Tvéma očima*

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Jak prožíváme svou přítomnost v digitální éře dospívání? Jaká úskalí se skrývají za zdánlivým pocitem sounáležitosti ve virtuálním světě společenských sítí? Program pro mládež (pro ZŠ ve variantě 60/90 minut a pro SŠ ve variantě 75/90 minut) nabídl dospívajícím formou kolektivní koláže, kresby, diskuse, reflexe a komentované prohlídky výstavy prostor pro jejich současná témata (sociální síť nebo sebeprezentace v reálném a virtuálním prostředí). Prostřednictvím tvůrčích aktivit mohli studenti a studentky lépe poznat nejen sami sebe, ale také druhé.

Varianty programů: 60/90 a 75/90 min.

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ

Klíčová slova: Duševní zdraví, péče, osvěta, psychohygiena

Vazba na RVP: Osobnostní a sociální výchova, Umění a kultura

08 EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ MÍSTO DĚTÍ 01

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová
Edukační program se zaměřil na fenomén hry, co všechno může být místem dětí, a dále téma rozvíjel v kontextu města a urbanismu. Pozornost jsme věnovali především dětským hřištím a ukázali si na vybraných příkladech, jak se jejich pojetí ve veřejném prostředí vyvíjelo od poloviny 20. století do současnosti. Po společném začátku jsme se rozdělili do dvou skupin, které se následovně prostrídaly. Ve výstavě jsme společnými silami zkoumali, jaká témata místnost řeší prostřednictvím hry či hračky. Druhá skupina vytvářela v menších týmech kuličkovou dráhu.

Varianta 90 minut u Edukačních programů Místo dětí 01 rozšířila program o úvodní a závěrečné cvičení, v nichž zkoumala prožitek a hru v kontextu městského prostředí. Zároveň posloužila jako drobný výzkum. Zajímalo nás, jakou mají děti vstupní zkušenost (když se řekne sídliště a dětské hřiště) a jak se jejich pohled promění v průběhu programu. Na závěr programu měly děti ještě do druhého obrázku ze sídliště dokreslit herní prvek, který je zaujal ve výstavě nebo v rámci edukací.

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: 1., 2. stupeň ZŠ a SŠ

Klíčová slova: Hra, herní prvky, veřejný prostor, urbanismus, město očima dětí

Vazba na RVP: Umění a kultura, Osobnostní a sociální výchova, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce

09 EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ MÍSTO DĚTÍ 02: PŘÍBĚH HRAČKY

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Na rozdíl od první varianty programu již nestála v popředí našeho zájmu hra, ale hračka. Než jsme se vydali do výstavy, společně jsme prostřednictvím foto prezentace procházeli příklady hraček

od starověku přes středověk až po první polovinu 20. století. Hračky ze sbírek MUD* jsme hledali jak v "hobliništi", tak i v dalších výstavních místnostech. Pro tvůrčí úkol jsme se inspirovali tvorbou Libuše Niklové, jejíž nekonvenční přístupy nás provázely celou výstavou. Z jejích návrhů (od nafukovacího slona až po dřevěné figurky) jsme si vybrali legendárního kocoura a také se pustili do výroby hraček. Tentokrát z papíru. Zmenšený svět dospělých jsme reflektovali prostřednictvím druhého tvůrčího úkolu (výroba papírových diorám).

Varianty programů: 60/90 min.

Věková skupina: MŠ a 1. stupeň ZŠ

Klíčová slova: Hra, hračka, příběh, rozvoj fantazie a obrazotvornosti

Vazba na RVP: Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk a svět práce

10 EDUKAČNÍ BLOK URBANISMUS + MÍSTO DĚTÍ

Projektový den na míru pro sedmáky benešovské ZŠ Dukelská 1818

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Program se věnoval tématu dětské hry, městu a veřejnému prostoru. Navštívili jsme výstavu, navrhovali dětská hřiště pro sídliště a poté v terénu zkoumali nedaleké okolí z pohledu urbanistů a širokého spektra obyvatel města. Menší kolektiv a dvojnásobná časová dotace (200 minut) umožnily prozkoumat různé přístupy k tématu místa a dětské hry v obou realizacích studia Nami Nami (interiér galerie a venkovní instalace).

11 EDUKAČNÍ PROGRAM FOTOGRAFIE 01: KOUZLENÍ S FOTOGRAMY A HRA S KOMPOZICÍ

Edukační program k výstavám

*Obraz, záznam technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD** a *Jiří Thýn: Saturnův stín*

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Co si děti dnes představí pod pojmem fotografie? Vědí, jak vzniká, drželi ji někdy v ruce? Výstava *Obraz, záznam, technika?*

ukázala dětem různorodé podoby fotografie 20. století spolu s optickými přístroji ze sbírky (fotoaparáty, kamery, promítačky, expozimetr). Interaktivní místnost vytvořená edukačním oddělením představila srozumitelnou formou principy optiky a pro speciální kameru obscuru využila okna směrem na Malé náměstí. Tvůrčí část se zaměřila na kompozici a v improvizované temné komoře ve sklepě zapojila do hry i trochu „kouzlení“ s fotogramy (kresba světlem, fotografický papír, vývojka, ustalovač).

Delší varianta programu propojovala zmiňovanou expozici s výstavou Jiřího Thýna. Společně jsme zkoumali proměnu prostředí Šimovy síně a atmosféru, kterou vystavovaná díla navozovala. Thýnovu konceptuální pojetí fotografie a instalace pracuje s vizuálním jazykem reklamy, estetikou ošklivosti a násilí v jiném kontextu. Jedno z děl propojujících tato témata jsme se pak pokusili společnými silami rozklíčovat. V tvůrčí části děti vytvářely koláže, které posloužily jako matrice pro jeden ze dvou fotogramů.
Věková skupina: MŠ* a 1. st. ZŠ, 2. st. ZŠ
Varianty programu: 60/90 min.
Klíčová slova: Fotografie, optika, fyzika, společnost, chemie, reklama, světlo, stín
Vazba na RVP: Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Optika

12 EDUKAČNÍ PROGRAM FOTOGRAFIE 02: PORTRÉT, JÁ, TY A SVĚT ANEB ZOBRAZENÍ (NE)SKUTEČNOSTI V MALBĚ, FOTCE A AI

Edukační program k výstavám *Obraz, záznam technika* a *Jiří Thýn: Saturnův stín*

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Program pro 2. stupeň ZŠ a střední školy jsme uvedli prezentací různých přístupů na téma portrét a autoportrét v malbě a fotografii s otevřenou diskusí. V popředí našeho zájmu stála fotografie nikoli estetická či technická, ale fotografie jako zobrazující médium a myšlenka. Návštěva obou výstav spolu s úvodní prezentací ukázala různé přístupy k zachycení „reality“. Portrét, reportáž, sociální fotografie,

inscenovaná a konceptuální fotografie po boku fotografie jako média zachycujícího (NE)PRAVDU se ocitly v dialogu se světem (mas)médií, popkultury, malby, manipulace a AI. V praktické části jsme se v malých týmech zaměřili na fenomén portréту a inscenované fotografie v prostorách galerie. Hlavní inspirací nám byla tvorba slovenské nové vlny (významná součást sbírky fotografie MUD*).

Věková skupina: 2. st. ZŠ, SŠ

Varianty programu: 75/90 min.

Klíčová slova: Fotografie, společnost, světlo, fotoateliér, fashion, portrét, umělá inteligence, manipulace

Vazba na RVP: Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Osobnostní a sociální výchova

13 FOTOGRAFIE, KOMPOZICE, PROSTŘEDÍ

Projektový den v rámci Týdne zdravého životního stylu pro šestáky a deváťáky z benešovské ZŠ Dukelská 1818, program k výstavě *Jiří Thýn: Saturnův stín*
Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová

Ústřední inspirací pro hodinový program v návaznosti na výstavu Jiřího Thýna se stala jeho starší tvorba (dvojice fotografií zachycující jeho pracovní stůl ve snaze nalézt ideální kompozici). Stůl v našem pojetí představoval vhléd do osobnosti. Než jsme se vydali do výstavy, snažili jsme se z fotografie vyčíst osobnost jejího autora. Expozice v Šimově síni představila naživo odlišný přístup téhož umělce a poukázala na mnohohrstevnatost osobnosti. V tvůrčí části se žáci a žákyně věnovali v menších skupinách společné kompozici z námi vybraných předmětů. Instalace vypovídala nejen o spolupráci uvnitř kolektivu, ale i o jeho jednotlivých členech. Během prezentace výsledné prostorové instalace, představení myšlenkových pochodů a koncepce společného díla měli totiž možnost jeho spoluautoři a spoluautorky v případě výrazné potřeby tyto předměty

přeskládat do nové, jim bližší kompozice a vysvětlit, proč byla pro ně tato změna důležitá. V druhé části programu pak měli všichni samostatně za úkol nakreslit kompozici s vybranými předměty podle osobních preferencí a přikreslit věci/aktivity, které jim pomáhají, léčí duši v těžkých chvílích (poslouchání hudby, koničky, přátelé atp.). Psychická rovnováha jako zdravý životní styl.

14 URBANISMUS A LITERATURA

Projektový den pro osmáky benešovské ZŠ Dukelská 1818

Edukace připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová, Jana Domšová

Druhý ročník programu vzešlého ze spolupráce s pedagožkami největší benešovské ZŠ se oproti loňské pilotní verzi více zaměřil na město a literaturu lokálně (Benešov, Konopiště a region Posázaví). Program v délce 200 minut (včetně 20minutové přestávky) v sobě kombinoval tvůrčí části v dílně, v muzejní kavárně i na muzejním dvorku spolu s naučnou komentovanou procházkou po historickém centru Benešova (Malé náměstí, Velké náměstí a Karlov). V terénu jsme se věnovali urbanistické koncepci města, významným budovám a proměnám jejich funkcí i vzhledu, asanaci poloviny Malého náměstí, fotografiím míst a uliček ve srovnání s dnešními dny. Zkoumali jsme na vlastní kůži vliv architektury na člověka a jeho očekávání (z exteriéru velká budova může působit uvnitř naopak stísněně). Úryvek z Vančurova Pekaře Marhoulů spolu s historickými fotografiemi nabídl pomyslnou exkurzi do Benešova před sto lety, básně Jana Nohy se staly předlohami pro návrh venkovní instalace z hlíny, pro širší kontext jsme výtvarně zpracovali Máchovy rané Pomněnky zasázavské a úvahy o městě doplnili ukázkou z Neviditelných měst Itala Calvina, jež posloužila jako předloha pro kresbu a malbu.

15 PROGRAM EXPEDICE PRO ZŠ A PŠ HODĚJOVSKÉHO

Mimořádný program koncipovaný do dvou částí

Varianta: 2x 90 minut (2 setkání na skupinu)
Škola: ZŠ a PŠ Hodějovského 1654, Benešov (6. a 7. ročník, 4. a 8. ročník, 8. a 9. ročník,)
Realizace: 10.03.2025, 12.03.2025, 19.03.2025, 28.03.2025, 31.03.2025, 25.04.2025

Edukace připravil a vedl: Martin Vlček

V rámci dvou setkání pro každou z vybraných skupin z praktické a speciální základní školy jsme u nás v MUD* hledali inspiraci napříč světem se vši jeho rozmanitostí v přírodě i kultuře. Podívali jsme se do Jižní Ameriky, navázali na cestovatele Hanzelku a Zikmunda v Africe a „odskočili“ si ke klokanům. Program si kladl za cíl přiblížit různé pohledy na svět. Jak se promítá krajina do příběhů, způsobu života, rituálů, předmětů a umění v různých částech světa a zaměřil se na obyvatele ze zvířecí říše. Věděli jste, že v Africe žijí i tučňáci? Ale tygra byste tam nepotkali? Program nabídl lehkou ochutnávku z poznatků historie, zoologie, antropologie či ekologie prostřednictvím tvorby a posloužil jako zážitková alternativa například do výuky přírodopisu nebo zeměpisu. Důraz jsme kladli nejen na samostatnou práci, ale také na práci v týmech. Menší kolektiv (5–9 dětí) tvořily skupiny: čtvrtáky a osmáky, osmáky a devátáky i šestáky a sedmáky.

REALIZOVANÉ WORKSHOPY

01 PLSTĚNÍ JEHLOU

25.01.2025 od 14.00 do 18.00

mezigenerační workshop

Lektorka: Květa Pavlíčková

Kurz navazující na dva realizované v minulém roce byl zaměřen na techniku plstění jehlou, jež posloužila k výrobě vlastního obrazu z přírodní barevné vlny.

02 PŘÍRODNÍ INKOUSTY: WORKSHOP S UMĚLKYNÍ TEREZOU TOMANOVOU

16.02.2025 od 14.00 do 17.00

mezigenerační workshop k výstavě

Zahrada: místo se(t)kání

Lektorka: Tereza Tomanová

Mezigenerační workshop navázal na výstavu *Zahrada: místo se(t)kání* a seznámil účastníky s možnostmi tvorby přírodních inkoustů získávaných z krajiny v zimním období, následně se účastníci věnovali vlastní malbě a experimentům s těmito barvivy. Vyzkoušeli si experimentální malbu například zelím, kávou, kurkumou či červenou řepou.

03 OTISK NA LÁTKU

23.02.2025 od 14.00 do 18.00

mezigenerační workshop k výstavě

Zahrada: místo se(t)kání

Lektorka: Květa Pavlíčková

Další víkendová tvůrčí dílna vhodná pro dospělé, ale i starší děti za doprovodu rodičů/prarodičů, navázala na předchozí úspěšné kurzy plstění a rozšířila nabídku tvůrčích aktivit o techniky tisku na textil. Účastníci se seznámili s principy práce s otisky a barvami, experimentovali s jejich kombinacemi a vytvářeli vlastní originální textilní vzory. Domů si z dílny odnesli vlastnoručně ozdobené látky.

04 DRÁTOVANÁ BIŽUTERIE

02.03.2025 od 10.00 do 15.00

mezigenerační workshop k výstavě

Přímý přenos

Lektorka: Andrea Košanová

Na tomto mezigeneračním workshopu lektorka Andrea Košanová veřejnost seznámila s tvorbou drátovaného šperku. Účastníci a účastnice prošli tímto řemeslem od jeho základů, naučili se různé techniky a styly drátování, ocenili rozmanitost materiálů a vytvořili si svůj jedinečný drátovaný šperk. Program rozvíjel zručnost a porozumění materiálu a jeho vlastnostem a rozvíjel tak téma výstavního projektu *Přímý přenos*.

05 RUČNÍ VYŠÍVÁNÍ SKLENĚNÝMI KORÁLKY aneb NITĚ, PERLIČKY A TICHÝ DIALOG S TEXTILEM

26.04.2025 od 13.30 do 16.00

mezigenerační workshop k výstavě

Přímý přenos

Lektorka: Tereza Dvořáková

Vyšívání korálky přináší do textilu světlo, hloubku a jedinečnou strukturu. Práce v pomalém rytmu jehly a nitě zase soustředění. Účastnice dílny při tvorbě vlastní koráلكové výšivky snadno propadly jejímu kouzlu. Naučily se, jak pomoci drobných skleněných perliček vytvořit vzory, které dodají látce nový rozměr, a osvojily si práci s koráلكovou jehlou.

06 KOLÁŽ, KRESBA, MALBA A FANTAZIE

01.05.2025 od 10.00 do 13.00

mezigenerační workshop k výstavě

Tvéma očima

Edukátoři: Lada Fiegerová, Martin Vlček

Fantaskní džungle-zahrada a postavy jako ze snu zabydly kavárnu a dvorek MUD*. V rámci Benešovského jarmarku 2025 proběhla otevřená tvůrčí dílna inspirovaná výstavou *Tvéma očima* zaměřená na práci s tématem krajiny vnitřní i vnější. Účastníci se věnovali koláži, kresbě, malbě a volné imaginativní tvorbě. Program byl koncipován jako průběžně otevřený workshop přístupný široké veřejnosti.

07 VNITŘNÍ KRAJINA S KLAUDÍÍ HLAVATOU

04.05.2025 od 14.00 do 16.00

mezigenerační workshop k výstavě *Tvéma očima*

Lektorka: Klaudie Hlavatá

Jak vidím sebe sama? Jak mě vidí druzí? Workshop hledající odpovědi nejen na tyto otázky vedla malířka Klaudie Hlavatá, jedna z dvojice umělkyň zastoupených na výstavě *Tvéma očima*.

Během společného setkání jsme se zaměřili na vlastní pocity a vnitřní prožitky, které

jsme se pokusili výtvarně ztvárnit. Společně jsme prozkoumávali, co nás utváří a co je pro nás důležité, a své poznatky zpracovali do podoby vitráže. Výsledný portrét nebyl pouze vnějším vyjádřením, stal se okénkem do našeho vnitřního světa.

08 WORKSHOP KE DNI DĚTÍ V MUD* č. 1 01.06.2025 od 10.00 do 13.00

tvůrčí workshop pro děti k výstavě
Místo dětí

Edukátoři: Jana Domšová, Martin Vlček
Návštěvníci všech věkových kategorií se mohli nechat unést do světa fantazie a vytvořit si vlastní papírová diorámata.

09 WORKSHOP KE DNI DĚTÍ V MUD* č. 2 01.06.2025 od 14.00 do 16.00

tvůrčí workshop pro děti k výstavě
Tvéma očima

Lektorka: Klaudie Hlavatá
Děti a rodiče si spolu s umělkyní Kladií Hlavatou vytvořili masky pomocí vyřezaných tvarů, průsvitných materiálů, folií a dokreslovaných částí.

10 KROUŽKOBANÍ (Bystrice u Benešova) 17.06.2025

výjezdní workshop MUD* pro děti k výstavě
Místo dětí

Edukátor: Martin Vlček
Činnost MUD* byla i letos prezentována na Festivalu zájmových kroužků. Tvorba papírových diorámat (mikrosvětů) posloužila jako pozvánka na výstavu *Místo dětí*.

11 PRVNÍ DEN ŠKOLY V MUD* 01.09.2025 od 10.00 do 18.00

mezigenerační dílna k výstavě *Místo dětí*
Edukátoři: Martin Vlček, Lada Fiegerová
V návaznosti na výstavu *Místo dětí* oslavující dětskou hru a fantazii jsme připravili speciální den i na začátek nového školního roku. Otevřeno bylo od 10.00 a vstup do muzea byl zdarma. Děti měly poslední možnost postavit

největší a nejkrásnější bunkr, skočit si do hromady vycpanin, zahrát si na archeology v hoblinách a postavit mrakodrap z obřích kostek. Dospělí se mohli nechat provést jejich dětským královstvím anebo si také něco vyzkoušet. Součástí programu byla i otevřená rodinná dílna, v níž si malí i velcí vyráběli papírové hračky.

12 DÍRKOVÁ KOMORA 27.09.2025 od 15.00

doprovodný workshop k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**
Lektor: Jáchym Myslivec
Mezigenerační workshop vedený Jáchymem Myslivcem se zaměřil na základní principy vzniku fotografie prostřednictvím konstrukce jednoduchého fotoaparátu typu camera obscura. Účastníci si z dostupných materiálů sestavili vlastní aparát, pořídili jeden až dva snímky a následně je vyvolali v improvizované temné komoře ve sklepení MUD*. Program přiblížil technické i tvůrčí aspekty fotografie a podpořil porozumění obrazovému médiu napříč generacemi.

13 FRANTIŠEK PROVAZNÍK: PORTRÉT SVĚTLEM 11.10.2025 od 15.00

workshop k výstavě *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**
Lektor: František Provazník
Fotografický workshop vedený Františkem Provazníkem byl zaměřen na tvorbu portrétu a práci se světlem, kompozicí a prostorem. Účastníci si vyzkoušeli různé přístupy k portrétní fotografii a naučili se, jak s jednoduchými prostředky dosáhnout silného a autentického vizuálního vyjádření. Součástí programu byla komentovaná prohlídka sekce *Portrét ve sbírce* a prezentace autorovy vlastní tvorby.

14 FOTOGRAFICKÝ WORKSHOP S KNÍŽKOU MALÍ FOTOGRAFOVÉ 18.10.2025 od 15.00

workshop k výstavě *Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**
Lektorka: Alexandra F. Lipovská z Free Cinema

Hravý workshop inspirovaný knihou *Malí fotografové*, oceněnou titulem Nejkrásnější kniha roku v kategorii učebnic a didaktických pomůcek, byl zaměřen na rozvoj vizuální představivosti a fotografické kreativity dětí. Účastníci se seznámili s principy práce s perspektivou, vyzkoušeli si fotografické experimenty pomocí mobilních telefonů a nahlédli do světa analogové i digitální fotografie. Program podpořil hravou formu učení, vlastní experimentování a porozumění základům fotografického obrazu.

15 COFFEENOL – VYVOLÁVÁME S DIY VÝVOJKOU Z INSTANTNÍ KÁVY 15.11.2025 od 15.00

doprovodný workshop k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**
Lektor: Jáchym Myslivec
Zážitkový mezigenerační workshop se zaměřil na klasickou analogovou fotografii a netoxické zpracování obrazu. Účastníci fotografovali na černobílý film pomocí středoformátového fotoaparátu a následně své snímky vyvolávali ve vlastnoručně připravené DIY vývojce z instantní kávy. Program mimo jiné přiblížil tradiční fotografické postupy environmentálně šetrnou formou.

16 MÍSTO DĚTÍ – HŘIŠTĚ FANTAZIE S KRISTÝNOU POJEROVOU 16.11.2025 od 10.30 do 15.30

workshop pro děti (vzpomínka na výstavu
Místo dětí)

Lektorka: Kristýna Pojerová
Hřiště fantazie – návrh a modelování.
Výtvarný workshop pro děti pod vedením designérky Kristýny Pojerové navázal na letní výstavu *Místo dětí* a zaměřil se na

téma svobodné hry a dětského pohledu na veřejný prostor. Účastníci se věnovali návrhu herních prvků a společně tvorbě prostorového modelu hřiště s využitím recyklovaných a přírodních materiálů. Program rozvíjel kreativní myšlení, prostorovou představivost a aktivní zapojení dětí do uvažování o prostředí, ve kterém žijí.

17 ŽIVÝ PORCELÁN (DEKOR NA PORCELÁNU) 29.11.2025 od 14.30 do 17.00

rodinný vánoční workshop (vzpomínka na výstavu *Přímý přenos*)
Lektorka: Iva Tattermuschová
Workshop vedený grafičkou a designérkou porcelánu Ivou Tattermuschovou se zaměřil na dekorování porcelánu pomocí vypalovacích obtisků. Účastníci vytvářeli vlastní originální dekory na porcelánové nádoby, které byly následně vypáleny při vysoké teplotě, čímž se staly plně užitnými a zdravotně nezávadnými výrobky. Program rozvíjel kreativitu a vztah k materiálu.

18 PÉEFKO – PŘÁNÍ ZE SVĚTLA A TMY 13.12.2025 od 15.00 do 17.30

Mezigenerační workshop k výstavě
*Obraz, záznam, technika? Fotografie a fotografické přístroje ze sbírek MUD**
Edukátorka: Jana Domšová
Poslední workshop roku 2025 byl zaměřen na tvorbu novoročních přání pomocí techniky fotogramu. Účastníci experimentovali se světlem a tmou, vytvářeli černobílé obrazové kompozice, vyzkoušeli si práci se zvětšovákem a celý proces zpracování obrazu v temné komoře ve sklepení MUD*. Program rozvíjel kreativní přístup k fotografickému médiu a zážitkovou formou přiblížil základní principy analogové fotografie.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR: proŽITÉ MÍSTO

· PT1: 07.07.2025–11.07.2025

· PT2: 28.07.2025–01.08.2025

· PT3: 11.08.2025–15.08.2025

Připravili a vedli: Martin Vlček, Lada Fiegerová

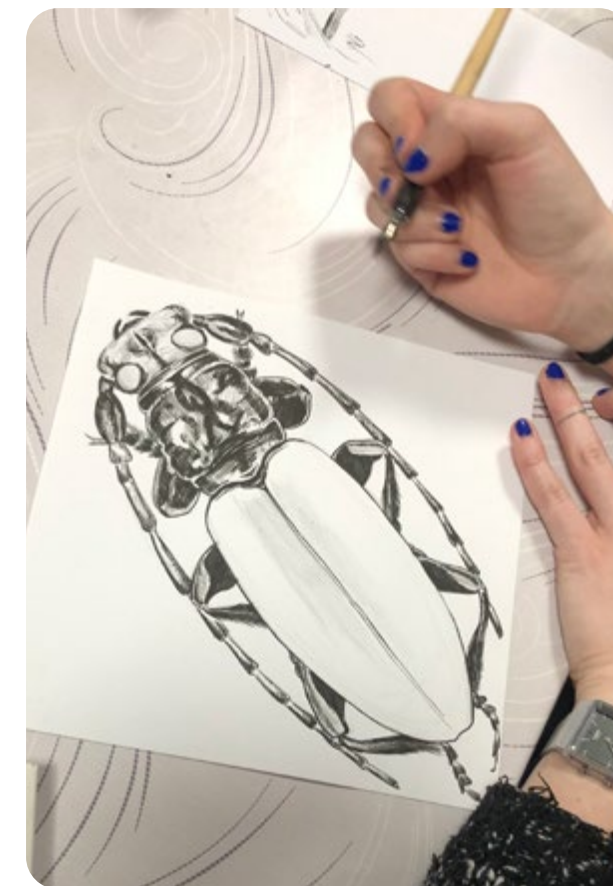
U příměstského tábora v MUD* protnutého s výstavou Místo dětí stál v popředí našeho zájmu, kromě výtvarné činnosti, především prožitek (odtud název proŽITÉ místo). Vyráběli jsme hračky a loutky, zaměřili se na dětský svět, hru, nový cirkus, prožitek místa a města a vytvářeli dočasné oázy na sídlišti. I když bylo počasí nevyzpytatelné, nakonec jsme zvládli také výlet do bystřického Muzea loutek a tamního divadla. Moc děkujeme MKIC Bystřice a kavárně Kafičko za vřelé přijetí a poutavé uvedení do loutkového světa, jehož součástí byla i návštěva zákulisí Divadla U Jelenů! Program v Bystřici se lišil v závislosti na počasí, a tak jsme zařadili výtvarný program na tamním nádraží ve dvou ze tří běhů „příměšťáků“. Inspirováni výletem a stínovým divadlem Indonésie a Číny jsme pak prezentovali u nás v magickém sklepení MUD* rodičům a dalším členům rodiny naše loutky, které umí vrhat barevný stín. „Příměšťák“ jsme zakončili v pátek prezentací na nedalekém sídlišti Na Bezděkově, jemuž jsme na chvíli vdechli nový život a stylově jej vyvedli ze stínu a šedi.

PRAVIDELNÁ EDUKAČNÍ SETKÁNÍ PRO VYUČUJÍCÍ BENEŠOVSKÝCH ŠKOL

V roce 2025 proběhla v MUD* dvě informační setkání s vyučujícími z benešovských škol a okolí. Jejich cílem bylo nabídnout vyučujícím prostřednictvím osobního dialogu kvalitní edukační spolupráci a stát se pro školní vyučování plnohodnotnou oporou na cestě ke kreativnímu vzdělávání. Vyučujícím jsme představili výstavní plán i témata edukačních programů, která jsou koncipována v souladu s RVP pro danou věkovou kategorii. Součástí setkání byly i návštěvy výstav.

STŘEDY SE SENIORY Z KLUBU POSEZ

Oblíbená setkání se seniory v klubu Pečovatelské služby okresu Benešov (POSEZ) navázala v roce 2025 na rodinnou atmosféru, dále prozkoumávala téma krajiny z roku 2024, věnovala se žívlům a tematicky se protínala s výstavami. Velké oblibě se těšila cestovatelská setkání (projekce a vyprávění z výletů do Jižní Ameriky a na Island). V červenci a v listopadu se mimořádně konal program u nás v muzeu. Seniory jsme pozvali na kávu, připravili drobné občerstvení v kavárně MUD* a po úvodním promítání jsme se společně vydali do výstavy po boku kurátorek výstav (*Místo dětí* s Annou Sejkovou a *Obraz, záznam, technika?* s Xénií Poldaufovou). Věříme, že v roce 2026 úspěšně navážeme i na takto koncipovaná setkávání se seniory spojená s prohlídkou aktuálních výstav a návštěvou MUD*.

Nedílnou součástí činnosti Muzea umění a designu Benešov je aktivně podporovat komunitní život a nabízet mimořádné kulturní zážitky. Naším cílem je i nadále vytvářet prostor pro umění, vzdělávání a společenské setkávání, který překračuje tradiční rámec muzejní instituce. V roce 2025 se mimo výstav, vernisáží, edukačních programů a tvůrčích dílen uskutečnilo dalších 26 kulturně společenských akcí pro širokou veřejnost, kde u 18 z nich bylo MUD* pořadatelem nebo spolupořadatelem.

Srdcem kulturních aktivit MUD* je Šimova síň, která v loňském roce hostila pestrout škálu akcí, ale i muzejní dvorek nebo muzejní sklepení s nezaměnitelnou atmosférou. Kromě „kulturní klasiky“ jako jsou koncerty, divadelní představení, literárně hudební pořady nebo přednášky nabídlo MUD* v roce 2025 také filmové projekce nebo performance.

Vážíme si spolupráce muzea s neziskovým sektorem a s iniciátory komunitních aktivit v regionu. Příkladem je dlouhodobá a úzká spolupráce s Benešovským literárním festivalem, benešovskou ZUŠ (žákovské výstavy, koncerty, divadelní vystoupení), Posázavím o. p. s, Pečovatelkou službou Benešov POSEZ,

Městskou knihovnou Benešov nebo nově i spolupráce s Nábytkovou bankou Středočeského kraje. Už druhým rokem v rámci nerůstového směřování MUDu využíváme zápůjčky mobiliáře do výstav, ale i pro zajištění běžného provozu instituce. Zároveň jsme na konci června 2025 rádi poskytli muzejní prostory a zázemí pro prezentaci unikátního projektu *Příběh židle*, který podporuje environmentální osvětu a rozvoj kreativního myšlení u dětí.

Kromě našich vlastních aktivit jsme poskytli zázemí také akcím pořádaným městem Benešov jako jsou Benešovský Ámos, slavnostní předávání jazykových certifikátů nebo tematické přednášky věnované sociálním a psychologickým tématům. Mezi dalšími významnými akcemi hostovanými v našich prostorách byl Benešovský literární festival, MINT market nebo slavnostní vyhlášení projektu Mladí vlogeri objevují Benešovsko.

INFOBOX 5 / Přehled kulturních a společenských akcí (spolu)pořádaných MUD v roce 2025

26

kulturních
a společenských akcí

4

přednášky

2

promítání

1

nerůstová minikonference

2

výstavy žáků ZUŠ
J. Suka Benešov

2

speciální projekty, na nichž
MUD* participovalo

PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ V ROCE 2025

- akce pořádané MUD*
- externí pořadatel

01 POJĎME SE BAVIT O USA

27.02.2025 od 18.00

Šimova síň/pořadatel MUD*

přednáška včetně debaty

Veřejná debata s amerikanistou Tomášem Klvaňou se zaměřila na aktuální politické dění ve Spojených státech v kontextu prezidentských voleb 2024 a jejich dopadu na mezinárodní vztahy a globální politiku. Program přispěl k rozvoji kritického myšlení a porozumění globálním politickým procesům.

02 KAŠPAR NOCI: SETKÁNÍ S PROKLETÝMI BÁSNÍKY V MUD*

06.03.2025 v 19.00

Šimova síň/externí pořadatel

Benešovský literární festival

Magický večer ve společnosti dvou legendárních francouzských prokletých básníků: Aloysia Bertranda, průkopníka žánru básně v próze ve francouzské literatuře, a Charlese Baudelaira, jehož „Malé básně v próze“ (původně známé jako „Pařížský splín“) představují jedinečnou básnickou symfonii pulzující Paříže. Účinkovali: Petr Halíček, Ondřej Novák, Vladimír Janovic a Vladimíra Sanvito

03 WELLBEING DOMA I VE MĚSTĚ

19.03.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Benešov

přednášející: Ing. arch. Luboš Klabík, urbanista a architekt, zakladatel ateliéru • tečka

Jak vytvořit zdravé prostředí pro život? Má spokojenost a kvalita bydlení nějaký vztah? Předmětem přednášky bylo spojení duševního zdraví a kvality prostředí, ve kterém žijeme, ať už ve svém bytě, v práci nebo venku ve městě. Z pohledu urbanisty jsme se podívaly na sociální udržitelnost, jak ji začlenit do projektů nové výstavby a proč je důležitá participace s veřejností.

04 PŘEDNÁŠKA O ČERNOBYLU S KATEŘINOU VRŠANSKOU

28.03.2025 od 18.00

Šimova síň/pořadatel MUD*

přednáška s promítáním dokumentu přednášející: Kateřina Vršanská

Přednáška se zaměřila na události z 26. dubna 1986, kdy došlo k výbuchu čtvrtého reaktoru jaderné elektrárny nedaleko ukrajinsko-běloruských hranic, a jejich následky, které přetrvávají dodnes. Naši hostující přednášející byla Kateřina Vršanská, která je od roku 2016 jedinou českou průvodkyní v černobylské vyloučené zóně a Černobylské jaderné elektrárně.

05 BENEŠOVSKÝ ÁMOS

31.03.2025 od 14.00

Šimova síň/pořadatel Odbor školství, kultury a sportu

slavnostní ceremoniál

Ocenění Benešovský Ámos obdrželi tentokrát asistentky a asistenti pedagogů.

06 POHYBEM KE ZDRAVÍ

17.04.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Benešov

přednáška v rámci projektu Zdravé město Benešov

přednášející: Bc. Eva Řádková, lektorka funkčního pohybu a zdravého stravování
Ne nadarmo se říká „Ve zdravém těle zdravý duch.“ V přednášce jsme se zaměřili na to, proč je pohyb důležitou součástí zdravého života, jak prospívá psychickému zdraví, ale i našemu mozku. Jak špatné držení těla ovlivňuje psychiku člověka a naopak, co o nás vypovídá stoj, chůze a jak by měly vypadat.

07 MLADÍ VLOGEŘI OBJEVUJÍ BENEŠOVSKO

23.04.2025 od 16.00

Šímová síň/externí pořadatel

slavnostní ceremoniál

Slavnostní vyhlášení výsledků projektu Místního akčního plánu IV ORP Benešov organizovaného společností Posázaví, o. p. s., který přispívá ke zvyšování kompetencí dětí a žáků pro využívání informačních a komunikačních technologií ve škole i v běžném životě a zároveň je podporuje v objevování a bližším poznávání zajímavostí přírody a krajiny v místě, kde navštěvují školu.

08 SPÁNKOVÁ DEPRIVACE U DOSPÍVAJÍCÍCH – JAK JIM POMOCI?

18.05.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Benešov

přednáška v rámci projektu Zdravé město Benešov

přednášející: Mgr. Bc. Hana Klabíková, psycholožka

Dnešní dospívající spí méně než předchozí generace. Technologie a sociální sítě je vedou k neustálému připojení a bezprostřednímu reagování. Důsledkem pro teenagery je pozdější usínání, zkrácení doby spánku a následně dlouhodobá spánková deprivace pojíjí se s potenciálními psychickými, ale i fyzickými potížemi. Přednáška pojednávala o tom, jak s dospívajícími o tomto tématu mluvit a jak nastavit zdravé hranice ve vazbě na kvalitu spánku.

09 KOMORNÍ KONCERT EVY MOKRÉ & ADAMA PAVLÍČKA

18.05.2025 od 18.00

Šímová síň/pořadatel MUD*

hudba v MUD*

V prostorách secesního výstavního sálu se tentokrát v jedinečném dialogu setkaly dva mistrovské nástroje. Violistka Eva Mokrá a kytarista Adam Pavlíček představili fascinující cestu hudebních epoch – od barokních skvostů přes romantické melodie až po nezapomenutelné filmové skladby. Hudební podvečer zahájil Adam Handl, žák ZUŠ J. Suka Benešov studující hru na kytaru.

10 BENEŠOVSKÁ MUZEJNÍ NOC

01.06.2025

výstavní sály, lektorská dílna, muzejní kavárna/pořadatel MUD*

Celodenní program v rámci 21. ročníku Festivalu muzejních nocí.

Akce byla koncipována jako oslava Dne dětí, zaměřena byla na kreativitu, hru a aktivní zapojení rodin s dětmi. I tentokrát Benešovská muzejní noc podpořila přístupnost MUDu široké veřejnosti, mezigenerační setkávání a rozvoj vztahu k umění prostřednictvím zážitkové formy.

11 HLÍNA A VLÁKNO V PODZEMÍ

11.06.2025–22.06.2025

vernisaž 10.06.2025 od 17.30

muzejní sklepení/spolupořadatel MUD*

výstava ZUŠ

Výstava provedla návštěvníky tajemnými tvůrčími zákoutími světa keramiky a textilu nejmladších tvůrců, a to v netradičním prostředí: přímo ve sklepení pod budovou muzea. Vystaveny byly práce žactva dvou oborů benešovské ZUŠky: Keramiky (vedené Romanou Strnadovou) a Textilní tvorby (vedené Květou Pavlíčkovou).

12 ZDRAVÍ RODIČŮ PEČUJÍCÍCH O DLOUHODOBĚ NEMOCNÉ DÍTĚ

11/06/2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/

pořadatel Odbor sociálních věcí

a zdravotnictví Benešov

přednáška v rámci projektu

Zdravé město Benešov

přednášející: MUDr. Elsa Kleinertová,

pediatricka se zaměřením na dětskou

paliativní medicínu, lékařka Dětského centra

Chocerady a Nemocnice R+S Benešov

Jakým výzvám čelí rodiče, kteří nepřetržitě

pečují o vážně nemocné dítě? Jak se

vyrovnávají s fyzickou i psychickou únavou,

izolací a neustálým tlakem? A jak jim

mohou pomoci sousedé? Čtvrtá ze série

psychologických přednášek nabídla pohled

na možnosti podpory rodičů, důležitost

komunikace a způsoby, jak zlepšit kvalitu

života celé rodiny.

13 ABSOLVENTSKÁ VÝSTAVA ŽÁKŮ I. A II. CYKLU VÝTVARNÉHO OBORU ZUŠ J. SUKA BENEŠOV

17.06.2025–27.06.2025

vernisaž 16.06.2025 od 16.00

Šímová síň/spolupořadatel MUD*

výstava ZUŠ

Každoroční absolventská výstava výtvarných talentů pod vedením Evy Mixánové.

14 PŘÍBĚH ŽIDLE

24.06.2025–29.06.2025

vernisaž 24.06.2025 od 17.30

muzejní sklepení/spolupořadatel MUD*

projekt Nábytkové banky Středočeského kraje

Na konci června 2025 bylo možné

prohlédnout si v muzejním sklepení

10 školních židlí, které získaly od žáků

benešovských základních škol ZŠ Dukelská,

ZŠ Jiráskova a ZŠ Karlov zcela nový

vzhled. A co je nejdůležitější – nový smysl.

Unikátní projekt Nábytkové banky není

jen o kreativitě, ale hlavně o odpovědném

přístupu k věcem kolem nás. Žáci se učili, že

každá věc má svou hodnotu a že s trochou

fantazie a práce může sloužit mnohem déle,

než jsme si mysleli.

15 OLDstars: ELEVATOR

02.07.2025 od 19.00

muzejní sklepení/pořadatel MUD*

divadlo v MUD*

Divadelní představení Elevator nabídlo silný dramatický příběh dvou dospívajících, kteří uvíznou ve výtahu v opuštěné budově. Inscenace inspirovaná skutečnou událostí z Velké Británie otevřela témata lidské identity, mezních situací a morálních dilemat. Program rozšířil nabídku kulturních aktivit MUD* o divadelní formu. Hráli: Matouš Košař a Tereza Hladíková

16 ČVUT PRO BENEŠOV

09.07.2025–14.09.2025

výstavní sál v 1. patře MUD*/spolupořadatel MUD*

Studentské projekty z Ateliéru Juha–Tuček Fakulty architektury ČVUT reagovaly na konkrétní urbanistické a sociální potřeby města Benešova. Prezentované návrhy zahrnovaly komunitní centra, polyfunkční objekty i koncepci nového školního areálu.

17 KOUSEK DO SBÍRKY – SWAPNI TO V MUD*

26.07.2025 od 10.00 do 18.00

muzejní kavárna a dvorek/pořadatel MUD*

swap

V prostorách MUD* proběhl první swap oblečení zaměřený na podporu udržitelnosti a cirkulární ekonomiky. Akce nabídla veřejnosti možnost výměny kvalitního letního oblečení a současně volný vstup do všech aktuálních výstav. Program propojil ekologické myšlení s kulturním zážitkem a přirozeně rozšířil komunitní funkci muzea.

18 SLAVNOSTNÍ PŘEDÁVÁNÍ CAMBRIDGE CERTIFIKÁTŮ

13.09.2025 od 08.00

Šímová síň/pořadatel Odbor školství,
kultury a sportu

slavnostní ceremoniál

Odbor školství, kultury a sportu uspořádal v Šímově síni slavnostní předávání mezinárodních jazykových certifikátů Cambridge English. Tyto prestižní zkoušky v Benešově pravidelně organizuje Jazyková škola Language Corner s. r. o.

19 DIVOČINA DOSPÍVÁNÍ

25.09.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Benešov

přednáška v rámci projektu Zdravé město Benešov

Přednášející: Mgr. et Mgr. Jana Navrátilová Štoková, psychologka a psychoterapeutka a její dcera, studentka psychologie Magdaléna Štoková

Přednáška navázala na výstavní projekt Místo dětí a rozšířila jeho tematický rámec o otázky dospívání, identity a vztahů mezi generacemi. Projekt podcastu Divočina představil dialogy mezi dospívajícími a psychoterapeutkami na témata sebevědomí, rodiny, školy a osobního vývoje. Program vytvořil bezpečný prostor pro sdílení zkušeností, porozumění potřebám mladých lidí a podporu otevřené komunikace mezi dětmi, dospívajícími a dospělými.

20 TRANS LIDÉ A JAK K NIM PŘISTUPOVAT

15.10.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Benešov

přednáška v rámci projektu Zdravé město Benešov

Přednášející: Mgr. Miroslav Šubrt

a Mgr. Adam Šimek, psychoterapeuti

Během přednášky byly poskytnuty základní informace o tom, co znamená být trans

člověkem, o genderové identitě, o průběhu procesu tranzice v ČR, ale i tom, s jakými obtížemi se trans lidé potýkají.

21 DETEKTIVOVÉ, TRAMPOVÉ A ZAMILOVANÍ

30.10.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel
MUD*

literárně hudební pořad

Tři úsměvné příběhy z třicátých let minulého století. Tři parodie na literární žánry.

Čte: František Kreuzmann;

Hudební doprovod: Michal Kostíuk –
klarinet

22 MINT MARKET no. 7

08.11.2025 (celodenní akce)

v budově MUD* i před budovou/externí
pořadatel

designový trh

Trh nezávislé módy, šperků a designu – MINT Market. K prodeji zde byly originální produkty módních návrhářů a designérů, kvalitní kosmetika, hračky, svíčky, originální šperky a papírenské zboží z dílen více než čtyřiceti tvůrců z celé republiky, takže na vánoční dárky bylo rozhodně z čeho vybírat!

23 DIGITÁLNÍ WELBEING

12.11.2025 od 18.00

výstavní sál v 1. patře MUD*/pořadatel

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Benešov

přednáška v rámci projektu Zdravé město Benešov

Poslední ze série psychologických setkání pořádaných městem Benešov pro širokou veřejnost v Muzeu umění a designu Benešov se věnovalo tématu digitálního wellbeingu, tedy zdravého vztahu k technologiím. Přednáška byla zaměřena na to, kdy je užívání online prostoru ještě prospěšné a kdy se stává rizikovým, jak se projevují závislosti na digitálních technologiích, jak se diagnostikují a jak se s nimi dá pracovat. Součástí byl také přehled současných výzkumů o vlivu online prostředí na psychiku a mezilidské vztahy.

24 VINSCENACE

20.11.2025

muzejní kavárna/pořadatel MUD*

ochutnávka vína

Smyslový dialog s fotografií. Degustační večer propojil svět vína s výstavou *Obraz, záznam, technika?* a nabídl návštěvníkům multisenzorický kulturní zážitek. Program vedený someliérem Petrem Vysloužilým zahrnoval ochutnávku deseti vzorků vín různých stylů a stáří a otevřel prostor pro diskusi o vztahu chuti, paměti a vizuálního vnímání.

25 TO MĚ UDRŽ! UDRŽITELNOST V (NEJEN) GALERIJNÍ PRAXI

ANEK LIMITY LIDSKÝCH ZDROJŮ

01.12.2025 od 11.00 do 16.00

výstavní sály v 1. patře MUD*/pořadatel
MUD*

minikonference

Minikonference pro zástupkyně a zástupce různých profesí v rámci galerijního týmu a kulturních organizací (kurátoři, kurátorky, produkce, lektori, lektorky, vedení, technické profese atd.) o tom, jak si v kulturním provozu udržet životaschopnost bez pocitu, že „už to nejde“. Jak mluvit o limitech práce, o péči a o tempu tak, aby to vedlo ke konkrétním změnám? Součástí prakticky zaměřeného setkání byla panelová diskuse i workshop.

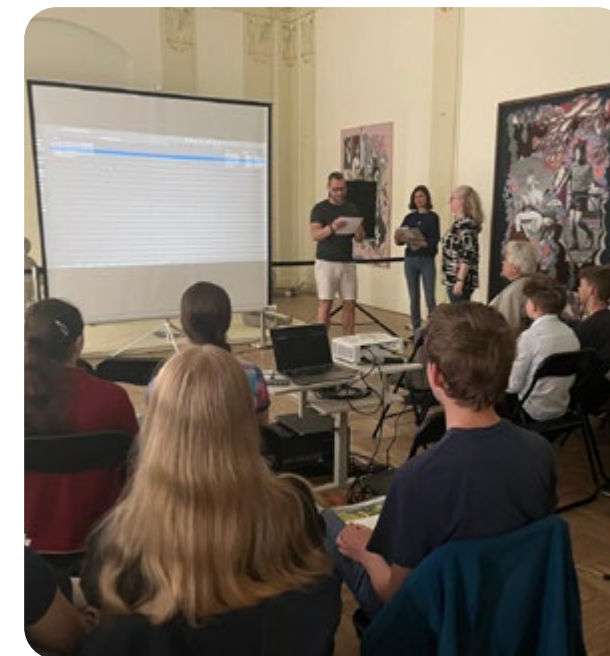
26 VÁNOČNÍ RECITÁL LENKY HAMAJDOVÉ

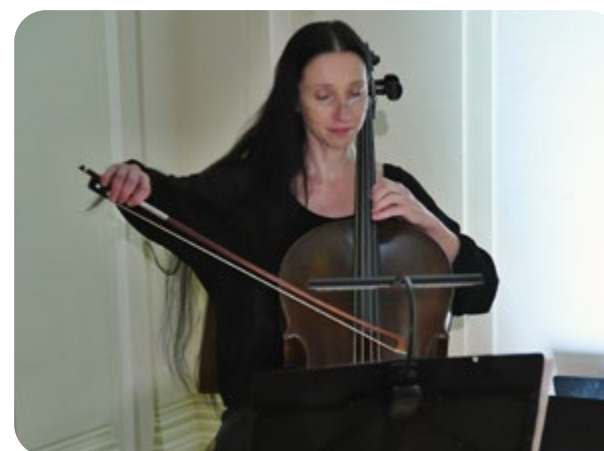
18.12.2025 od 18.00

muzejní kavárna/pořadatel MUD*

hudba v MUD*

Muzejní kavárnu jsme poprvé využili pro hudební vystoupení: komorní vánoční koncert zpěvačky a kytaristky Lenky Hamajdové. Během večera zazněl pestrý repertoár písní – od francouzského šansonu a melancholického blues přes folk až po tradiční koledy.

ROSTOUCÍ ZÁJEM VEŘEJNOSTI JAKO ODRAZ NAŠEHO ÚSILÍ

Také v roce 2025 kontinuálně rostl počet návštěvníků Muzea umění a designu Benešov. MUD navštívilo za loňský rok 8 527 lidí, což je zhruba o pět procent více než v roce 2024. Ještě více je ze statistik zřetelný zájem o výstavní projekty vč. doprovodných programů k výstavám, kde jsme zaznamenali více než čtvrtinový nárůst návštěvnosti (více viz infobox č. 6). Meziročně roste také návštěvnost edukačních programů pro školy. Těší nás, že se k nám školy opakovaně vracejí.

Muzeum umění a designu Benešov aktivně působí i v online prostoru (Facebook, Instagram, Linked-In, YouTube). Provozujeme atraktivní webové stránky mudbenesov.cz, jejichž vizuální podoba se setkává s pozitivním ohlasem veřejnosti. Od roku 2025 máme i anglickou verzi naší webové prezentace. V roce 2025 zaznamenal náš muzejní web celkem 8 173 unikátních uživatelů. Kontinuálně roste i počet sledujících našich profilů na Facebooku a Instagramu.

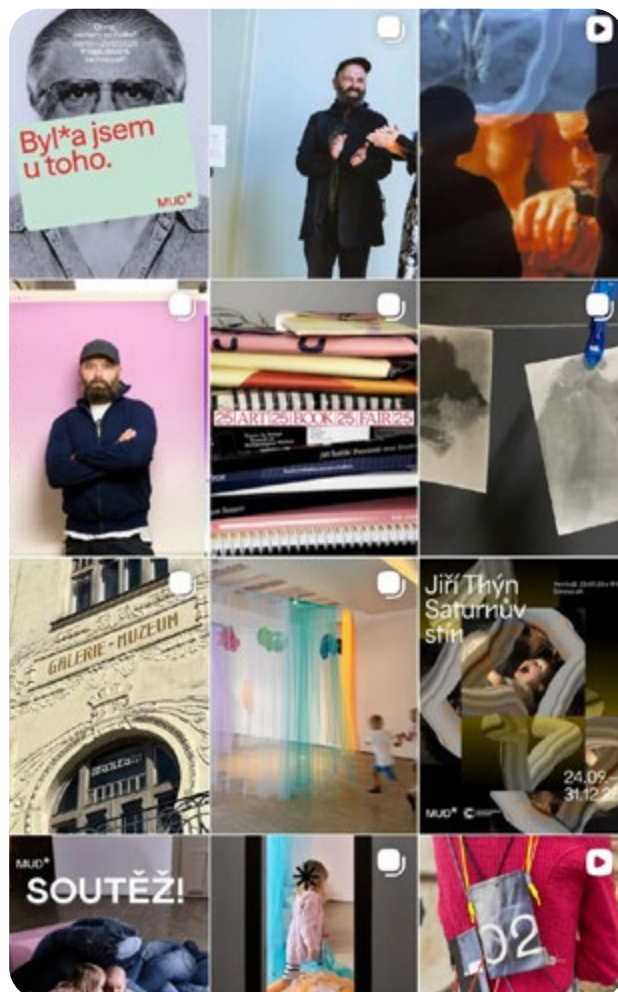
INFOBOX 6 / Návštěvnost akcí MUD* (2022/2023/2024/2025)

	2022	2023	2024	2025	trend
Celková návštěvnost	6 182	6 188	8 097	8 527	↗
Z TOHO:					
Počet návštěvníků výstav, vernisáží a komentovaných prohlídek	2 425	2 474	3 225	4 408	↗
Počet návštěvníků edukačních programů, kurzů, projektů realizovaných muzejními edukátory	964	1 508	2 351	2 463	↗
Počet návštěvníků kulturních akcí pořádaných MUD*	806	532	943	361	↘
Počet návštěvníků kulturních akcí pořádaných externími pořadateli	1 987	1 674	1 578	1 295	↘

Pozn. ke statistikám: Uvedená data zachycují pouze návštěvníky hlavní budovy MUD* na Malém náměstí 74 v Benešově. Započítáni jsou ti, kteří navštívili výstavy, vernisáže, doprovodné akce včetně komentovaných prohlídek, edukační programy pro školy, workshopy pro veřejnost, muzejní programy pro seniory, kulturní akce pořádané MUD* i akce externích pořadatelů konané v roce 2025 v naší budově na základě smluv o krátkodobém pronájmu nebo výpůjčce.

O dění v MUD* pravidelně informoval také Benešovský zpravodaj. V oblasti odborných médií jsme v roce 2025 spolupracovali s platformami Artmap, Artikl, Czechdesign, DesignNews a České galerie. Inzerce a mediální výstupy se objevily také v magazínech Flash Art a Art & Antiques a na kulturní platformě Pragmoon.

Naše vizuální identita byla viditelná i ve veřejném prostoru. Prostřednictvím reklamních ploch nejen v Benešově, ale také na vlakových nádražích v Benešově, v Českých Budějovicích, v Táboře a na vlakových zastávkách Praha-Vršovice a Praha hl. n. Digitální komunikaci jsme systematicky rozvíjeli díky pravidelnému newsletteru, který každý měsíc oslovuje více než 900 odběratelů a odběratelek z řad milovníků umění a designu. Významnou roli v dialogu s veřejností sehrávají také naše sociální sítě (Instagram a Facebook), kde se naše komunita průběžně rozrůstá a aktivně reaguje na obsah spojený s programem muzea.

PŘÍMÝ PŘENOS
Benešovský zpravodaj/článek
Benešovský zpravodaj/článek
ČRO Vltava Mozaika/recenze a pozvánka
Seznam zprávy/článek
web Střední Čechy/pozvánka

MÍSTO DĚTÍ
Forbes Life/článek
Czechdesig/pozvánka
Artikl/článek
Stavbaweb/článek
Designmag/článek
Designnews/článek
Web města Benešov/článek
Zpravodaj města Benešov/článek
Zpravodaj města Benešov/článek
Zpravodaj města Benešov/rozhovor
ČRO Vltava Mozaika/rozhovor s kurátorkou

TEREZA TOMANOVÁ:
ZAHRADA MÍSTO SE(T)KÁNÍ
Artalk/článek
Artalk/fotoreport
Pragmoon/článek
FlashArt/recenze tisk

TVÝMA OČIMA / ANNA HULAČOVÁ
A KLAUDIE HLAVATÁ
Artikl/článek
Zpravodaj města Benešov/článek
Zpravodaj města Benešov/rozhovor
Artalk/článek
Czechdesign/pozvánka

OBRAZ, ZÁZNAM, TECHNICA? FOTOGRAFIE
A FOTOGRAFICKÉ PŘÍSTROJE ZE SBÍREK
MUD*
Czechdesign/článek
Benešovský deník/článek
Benešovský zpravodaj/článek
Benešovský zpravodaj/článek
Benešovský zpravodaj/rozhovor s Ivetou
Schovancovou
ČRO Vltava Mozaika/rozhovor s kurátorkami

JIŘÍ THÝN: SATURNŮV STÍN
Czechdesign/článek
Deník Metro/článek
Benešovský zpravodaj/článek
Benešovský zpravodaj/článek
 ČRO Vltava Mozaika/rozhovor s kurátorkami

Muzeum umění a designu Benešov (MUD*) je příspěvkovou organizací města Benešov, která svou činnost zajišťuje především z příspěvku zřizovatele, který pokrývá jak mandatorní výdaje (platy zaměstnanců, energie), tak i náklady na provozní činnosti, včetně výstavní činnosti, ochrany muzejních sbírek a jejich restaurování, ale např. i opravy budovy.

Tabulka č. 1: Výnosy a náklady MUD* v roce 2025 (hlavní činnost)

Výnosy celkem HČ	12 325 129,51 Kč
Náklady celkem HČ	12 325 035,28 Kč
Hospodářský výsledek HČ	94,23 Kč

Tabulka č. 2: Vybrané výnosy MUD* z HČ v roce 2025

Typ výnosu	Částka
Vstupné do výstav	83 080,00 Kč
Vstupné na koncerty/divadla a akce	31 856,27 Kč
Edukace	167 580,00 Kč
Prodej publikací MUD*	24 271,00 Kč
Prodej propagačních předmětů	22 626,00 Kč
Příměstské tábory	146 179,00 Kč
Výnosy z úroků z běžného účtu	253,24 Kč
Ostatní finanční výnosy	0,00 Kč

Tabulka č. 3: Vývoj vybraných nákladů v čase

	2023	2024	2025	trend
Příspěvek zřizovatele na provoz	9 289 652, 00 Kč	10 279 000,00 Kč	11 056 303,00 Kč	↗
Materiál	347 273,72 Kč	290 618,00 Kč	400 300,74 Kč	↗
Energie	202 337,10 Kč	198 364,00 Kč	185 635,81 Kč	↓
Služby	2 315 568,52 Kč	2 291 032,00 Kč	2 440 036,40 Kč	↗
Drobný hmotný majetek	261 767,15 Kč	234 648,00 Kč	336 863,20 Kč	↗

MUD* aktivně využívá doplňkovou činnost, která zahrnuje:

- provoz muzejní kavárny,
- prodej doplňkového sortimentu,
- pronájem prostor pro komerční i komunitní účely.

Tabulka č. 4: Výnosy a náklady MUD* z jiné (doplňkové) činnosti v roce 2025

Výnosy celkem JČ	103 205,00 Kč
Z toho:	
Muzejní kavárna	52 912,00 Kč
Krátkodobé pronájmy nebytových prostor v MUD*	48 893,00 Kč
Náklady celkem JČ	45 204,42 Kč
Hospodářský výsledek JČ	58 000,58 Kč

MZDOVÉ NÁKLADY A PRŮMĚRNÝ PLAT ZAMĚSTNANCŮ

Mzdové náklady v roce 2025 činily celkem 8 549 432,51 Kč. Průměrný plat v roce 2025 činil v MUD: 33 791 Kč, přitom průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství činila ve 4. čtvrtletí 2025 celkem: 52 283 Kč.

Tabulka č. 7: Příspěvek zřizovatele na provoz 2025 vs. mzdové náklady

Příspěvek zřizovatele na provoz	11 056 303,00 Kč
Mzdové náklady celkem (vč. souvisejících odvodů a DNP)	8 472 972,51 Kč
Z toho:	
Náklady na platy bez odvodů	6 000 751,00 Kč
Ostatní náklady (OON)	324 925,00 Kč
Zákonné odvody (sociální a zdravotní pojištění)	2 070 182,02 Kč
Úrazové pojištění	17 159,00 Kč
FKSP	59 955,49 Kč

VYUŽITÍ DOTAČNÍ PODPORY

V MUDu hledáme možnosti vícezdrojového financování. Proto každoročně monitorujeme vypisované dotační tituly a granty a na relevantní z nich podáváme žádosti, v jejichž získávání si také v roce 2025 vedlo úspěšně. V roce 2025 MUD získalo dvě neinvestiční dotace v celkové výši 552 000,00 Kč od Ministerstva kultury (viz tabulka č. 5).

Tabulka č. 5: Přehled získaných dotací v roce 2025

Poskytovatel	Typ podpory/ Program	Akce	Skutečně přiděleno	Rozhodnutí č.
Ministerstvo kultury	Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR/Kulturní aktivity	Celoroční program Muzea umění a designu Benešov na rok 2025	450 000,00 Kč	MK 22057/2025 OUKKO
Ministerstvo kultury	Neinvestiční dotace/ISO II/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	D II 25 Sencor – 2 x meteostanice + snímač, 8 x restaurování Muzeum umění a designu Benešov	102 000,00 Kč	MK 48018/2025 OMG

V rámci dotačního titulu Kulturní aktivity obdrželo MUD* neinvestiční dotaci na rok 2025 ve výši 450 000 Kč na zajištění celoročního výstavní program MUD* opřený o orientaci instituce (umění/design) a o kurátorský přístup zaměřený na proces, materiál a širší společenský kontext.

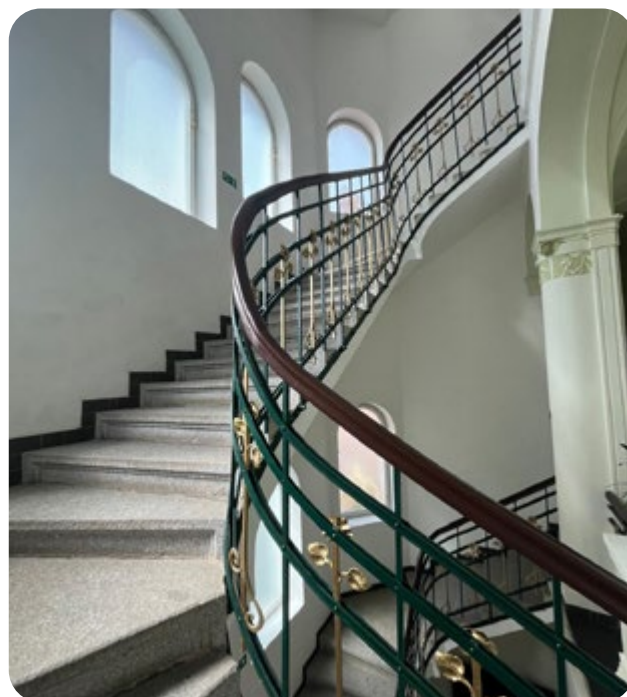
Druhou neinvestiční dotaci z MK ve výši 102 000 Kč MUD* obdrželo na restaurování 8 sbírkových předmětů (5 obrazů a 3 plastik) a pořízení monitorovacích zařízení pro udržení mikroklimatu depozitářů. Byla restaurována všechna původně navrhovaná díla, když na základě Změnového rozhodnutí MK 48018/2025 OMG došlo oproti původnímu záměru k pořízení výrazně hospodárnějšího monitorovacího zařízení srovnatelné či vyšší kvality, což umožnilo využít ušetřené prostředky na restaurování kompletního navrhovaného souboru děl. V roce 2026 plánujeme poprvé požádat Akviziční fond MK na nákup děl do sbírky.

OPRAVY A REKONSTRUKCE

Rok 2025 byl pro památkově chráněnou secesní budovu muzea na Malém náměstí čp. 74 obdobím průběžné údržby, oprav (např. oprava omítek, malování lektorské dílny, chodby v 2. patře budovy, toalet). Vedle těchto rutinních prací se uskutečnila kompletní renovace staré spisovny, od podlahy, výmalby, přes osvětlení až po vybavení regálů, které byly původně umístěné v čítárně muzea.

Jednou z důležitých akcí bylo zvýšení zábradlí u točitého schodiště ve všech podlažích muzea, která byla zajištěna zřizovatelem. Tím se zvýšila bezpečnost zejména dětí, které navštěvují výtvarný obor ZUŠ v podkroví budovy.

Po opakovaných vandalských útocích byla opravena i bronzová maketa minoritského kláštera, umístěná ve veřejném prostoru před benešovskou budovou ZŠ a MŠ Karlov.

ŠETŘENÍ ENERGIEMI

Spotřeba elektřiny v roce 2024 dosáhla 17 086 kWh, v roce 2025 byla nižší, a to 16 717 kWh, což je úspora 369 kWh. Pro snížení energetické náročnosti byly ve všech osvětlovacích tělesech vyměněny žárovky za úsporné. Spotřeba plynu za rok 2025 byla 9 776,48 m³.

zkratky

AMG	Asociace muzeí a galerií ČR
AVU	Akademie výtvarných umění v Praze
CES	Centrální evidence sbírek
FAMU	Filmová a televizní fakulta Akademie Múzických umění v Praze
ICOM	Mezinárodní rada muzeí (International Council of Museums)
MŠ	mateřská škola
MK	Ministerstvu kultury
MUD*	Muzeum umění a designu Benešov, příspěvková organizace
MVS	Městská výstavní síň
OMG	Odbor muzeí a galerií
POSEZ	Pečovatelská služba okresu Benešov
RG ČR	Rada galerií České republiky
RVP	rámcový vzdělávací program
SŠ	střední škola
ŠVP	školní vzdělávací program
UMPRUM	Vysoká škola uměleckoprůmyslová
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola